

HEISMONTOREN

Nr. 3 - 2014 Årgang 46

Medlemsblad for Heismontørenes Fagforening

Innhold

Ledern har ordet	2
Redaktøren har ordet	3
Fra avdelingene	4
Stopp arbeidslivskriminalitet.....	5
Streik og strekebryteri	6
Oslokonferansen 2014	8
Handel og kontor ber NHO stoppe strekebryteri.....	14
Politisk streik mot angrepene på arbeidsmiljøloven.....	16
Historie	18
Vil konkurranseutsetning svekke heiskontrollen?.....	20
Havneblokaden	22
Heiscup 2014.....	26
HMS	31
Stopp Tortur	35
Vi har uppnått en extra beskyttelse av fagbrevet.....	36
Opphever henleggelsen	39
Historie	40
Prisen for landområder	42
Landsmøte i EL og IT	44
Fra Sjaka	47

Ledern har ordet!

Det siste året har ordet fredsplikt gått igjen i flere kretser. Der det er tariffavtale eksisterer det fredsplikt både for arbeidstagerne og arbeidsgiverne.

Man plikter også å gjøre det man kan for å opprettholde et godt samarbeidsmiljø mellom arbeidstagerne og arbeidsgiverne. Dette er nedskrevet i Hovedavtalen. Hovedavtalen som er første del av overenskomsten vår og som er selve spillereglene i arbeidslivet. «Der hvor det foreligger en tariffavtale skal arbeidskamp ikke finne sted», som igjen betyr at den eneste gangen du har lov til å vise misnøye mot sjefen din er når tariffavtalen er utløpt – i tariffoppkjørene. Først da kan man streike.

Vi heismontører har utfordret fredsplikten flere ganger. Men ikke uten grunn. Når våre sjefer bevisst har brutt spillereglene har vi ikke løpt til LO og klaget, vi har svart dem med egen mynt. «Gjelder ikke spillerreglene for dem – så gjelder de ikke for oss». Vi har alltid hatt mer tro på rettferdighet. Lovlig eller ulovlig – men er det rettferdig? Det er noe vi alltid har spurt oss, er det som skjer nå rettferdig? På havna i Tromsø er de ute i lovlig sympatistreik, mens strekebryterne gjør jobben deres. De streikende måstå utenfor gjerdet og se på, er det rettferdig? De får ikke lov til å gjøre noe, de må vente på arbeidsretten og hva den eventuelt

kommer frem til. Denne saken kommer ikke opp i retten før om lang tid. Det samme skjer på bakeriene som er i streik nå, strekebrytere, de streikende kan bare stå å se på, pga fredsplikten får man ikke lov til å gjøre noe.

Fredsplikten er utdatert. Et hinder for en sterkt kamporganisasjon. De som er mer opptatt av hva som står skrevet ned i en tekst og samtidig spør seg selv om hva man har lov til å gjøre av aksjoner har allerede tapt, hva er rettferdig må man spørre? Hovedavtalen ble lagd i en tid preget av mange arbeidskonflikter, arbeidsgiverne var nødt for å gå inn for en avtale for å sikre ro på bedriftene. I bytte med fredsplikt fikk arbeidstagerne lov til å organisere seg, rett til å velge tillitsvalgte og bitte litt styringsrett på bedriften. I dag har fler begynt å ta til orde for at vi er på vei 100 år tilbake i tid – mot løsarbeidersamfunnet. Man frykter at lua er på vei fra hue til hånda, et sted hvor den i hvert fall aldri skal være!

Bemanningsbyråene har fått et sterkt fotfeste nå, veldig sterkt om man ser på norske byggeplasser. Bemanningsbyråer – som vi kunne forbydd med lovtekst, men regjeringen vår var ikke tøff nok. Mange har ikke lengre en fast jobb, mange har deltidsstillinger – ufrivillige sådan. Kanskje man har en

jobb der man må vente på at telefonen skal ringe fra sjefen for å høre om du skal komme på jobb eller ikke, og når du ikke har jobb mottar du heller ikke lønn. Samfunnet i dag er i ferd med å gå fra faste og trygge arbeidsplasser, hvor man utdannet seg og fikk jobb – til å bli et slags løsarbeidersamfunn hvor arbeidstagerne igjen skal underby hverandre bare for å få seg en jobb til å få nok penger til smør på brødskiva. Jeg trodde grunnen til at man organiserer seg var at man ikke skulle by mot arbeidskollegaer, problemet med bemanningsbyråer er at det er så vanskelig å få folk organisert. Når man ikke har fast jobb, ikke vet hvor man skal jobbe neste gang, eller hva man skal jobbe med, så er det vanskelig å få tak i dem og få de organisert.

Norges EØS-avtale har også bidratt til at vi har hatt en sterkt arbeidsinnvandring til landet, dette skaper også mer konkurranser på jobber, spesielt i bygg og anlegg og serviceyrker. Mentaliteten til EU om «fri flyt» gjør at den sterke fagutdanningen vi har settes under press når resten av EU svekker utdanningen for å få unge ut i arbeidslivet, og ikke ut i arbeidsløshet.

Så lenge fredsplikten eksisterer i den formen den er i dag får man ikke en slagkraftig fagbevegelse hvor

arbeidstagerne viser hvem som har makta, hvem som skaper de egentlige verdiene på arbeidsplassen. Du får ikke den makten med kulepenn og notisblokk! I stedet for å løse konflikter lokalt så skal man lage protokoller på at man er uenige så skal det avgjøres av NOEN ANDRE, utenfor bedriften du jobber i. Imens denne protokollen går sin gang i systemet, har bedriften styringsretten på sin side og de kan gjøre som de selv vil. Svaret på hvem som hadde rett på bedriften av arbeidstagerne og arbeidsgiverne vil man få mest sannsynlig etter noen måneder, kanskje opp mot et år etter at unigheten fant sted.

Det eneste lovlige våpenet vi har mot arbeidsgiverne er streik. Streik som fler mener er utdatert og gammeldags. Og når man først streiker blir man slått i hodet med tvungen lønnsnemnd fortore enn svint, og dette kanskje av vårt «egent» Arbeiderparti i spissen.

Det er skummelt at man har slike tanker om streik, tar man fra oss det, så har vi ingen lovlig midler å kjempe tilbake med. Da snakker vi 100 år tilbake i tid, men det åpner kanskje opp for at man er nødt for å se på fredsplikten igjen. Kanskje det blir moderne igjen å sette seg på ræva på kontoret og jobbe sakte?

Går vi baklengs inn i fremtiden?

Historisk var strekebryteri oftest knyttet til at arbeidsgiver hentet inn ny arbeidskraft for å utføre streikerrammet arbeid. Det er strekebryteri om arbeidstakere som ikke er tatt ut i streik utfører arbeidspoggavene til de som er i streik.

Nå er det i forbindelse med havnabedrifterkonflikten i Tromsø, og nå sist ved bakeri i Bergen under konflikt med HK, avdekket at strekebryteri igjen kan være i fremvekst. Strekebryteri blir regnet som en umoral og støtende handling overfor de streikende. Historisk ble disse kjeppejaget

Streik er et verktøy for å legge press på arbeidsgivere når man ikke kommer til enighet på andre måter. Når fagforeninger arbeider for å fortsatt ha ordnede forhold, økonomisk stabilitet og ryddige avtaler i arbeidslivet skulle man kunne forvente at arbeidsgivere respekterer dette. Enhver konflikt rammer både arbeidstager og arbeidsgiver og i de fleste sammenheng også tredjepart. Man skulle kanskje se for seg at det fantes bedre metoder for å oppnå enighet. Men det viser det seg at streikevåpenet ofte må trekkes før man kommer til enighet.

Flere arbeidsgivere mener streikevåpenet er utdatert, men hvorfor da tilbake til det man skulle anta var på den historiske skraphaugen?

Redaktøren

HEISMONTØREN

Nr. 3 – september 2014

Årgang 46

Redaktør: Johnny Leo Johansen

I redaksjonen: Olle Andersson,
Tor Erik Lundberg og Bjørn Tore Egeberg
Forside: Johnny Leo Johansen

Bladets adresse:

HEISMONTØREN
Schweigaards gate 34 f,
oppgang 2, 0191 Oslo
Telefon: 22 17 45 50
Telefax: 22 17 45 53
E-post: redaksjonen@heis.no

Ettertrykk anbefales når kilde er angitt.
Grafisk produksjon: 07 Media AS, Oslo
Opplag: 1200
Redaksjonen avsluttet 15. september
Neste nummer: november/desember
Neste deadline: 1. november

PERMITTERINGARNA PÅ OTIS

I augusti permitterade Otis sju man på ett halvår. Fyra man på nymontage och tre på service. Arbetsbristen gäller förnärvarande Larvik, Østfold och Oslo och beror främst på bristande försäljning av nyanlägg.

Av Olle Andersson

De problem som i tidigare skede funnits om att hålla leveranstiderna på montage, föranledde ledningen på Otis att bromsa försäljningen av nyanlägg under tiden som konflikten om kvalifikationerna kring självständigt arbete på hiss pågick. Detta väl var alldelens säkert för att undgå binda upp sig för projekt i en situation när firmans montagekapacitet var en reell osäkerhetsfaktor?

"Ja, detta är den huvudsakliga orsaken till dagens arbetsbrist och vi i klubbed-

ningen menar att företagsledningen överreagerade med en alltför kraftig imbromsning i den uppkomna situationen - något vi också framför till företagsledningen, säger Thomas Skoglund, hovedtiltitsvalgt på Otis.

"Sedan väl konflikten mellan HMF och HLF bilagts och positiva saker om kvalifikationerna börjat hända i branschutvalget har också Otis-ledningen varit mycket konstruktiv och inriktad på dialog med klubben."

"Det gäller dels i förhandlingarna om permitteringarna, vilka regler som ska-

gälla, där våra krav på rullande permitteringar ligger till grund för vad som nu sker. Dels resultatet av årets lokala förhandlingar, som visar att Otis-ledningen jobbar hårt på att så snabbt som möjligt komma ur tidigare problem och istället börja växa", fortsätter Thomas. Hur ser det då ut framöver med de ytterligare permitteringar som Otis-ledningen avviserat?

"Som alltid vid permitteringar är omfattningen en osäkerhetsfaktor. Det jobbas på att få till ombyggnader, som ju kan komma igång med kortare varsel än nymontage, för att på så sätt kunna

förkorta den svacka vi har. Om allt bara skulle hänga på nymontageorder så är svackan cirka ett år lång och då kan det bli tal om ytterligare permitteringar av i nuläget X antal montörer utöver de som redan är ute. Men erfarenheten från liknande tillfällen säger oss att tempot i T-salg och genererade son-jobber brukar öka i samband med pågående permitteringar, så vi tror och hoppas på, att de först beräknade permitteringarna kan reduceras betrakteligt", avslutar Thomas.

Erik Broström i Mossavdelningen bekräftar Thomas bild av att arbetsbristen främst handlar om för lite nymontage och menar att svackan i nyförsäljningen för Østfolds del dessutom är generell för hela branschen, inte bara för Otis. "Vi hoppas och tror att att vi kan undvika ytterligare permitteringar med hjälp ombyggnader och T-salg. En försvarande omständighet för oss är att vi just nu är mer avhängiga av initiativ från Otis centralt. Det som en följd av att vi sedan en tid saknar en lokalt baserad säljare och projekterare i Østfold. Ett rejält nymontageprojekt skulle mer än något annat kunna bidra till att snu situationen till det bättre", avslutar Erik.

Också Niklas Örmen från Drammen och Larviksavdelningen betygar betydelsen av nymontageprojekt, men är själv lite osäker på hur det ser ut med den saken efter oktober utgång. I övrigt har Niklas gott hopp om att slippa få se fler permitterade under hösten. "Dels har vi fått ombyggnader på dörrar på Hydro i Larvik, dels är en servicemontör borta för operation ett halft år framåt. Det gör ytterligare permitteringar mindre sannolika åtminstone för den närmaste tiden", avslutar han. Heismontören har avslutningsvis bett

Otis' chef i Norge Anders Schnack att kommentera situationen:

"Det er naturligvis trist at det er blitt nødvendig at gjennomføre rullende permitteringar i en periode. Det er ikke bra for Otis - og det er ikke bra for våres montörer som blir rammet av det. Begge parter taper på dette".

"Imidlertid er salget nå på rett nivå igjen, og vi ser frem til at få dette overstått hurtigst mulig".

"Jeg vil tilføye at når det nå ikke kan vaere annerledes, kan det fremheves, at avklaring/planlegging av permitteringene mellom ledelsen og klubb har vært veldig redelig og konstruktiv. Ingen härde ord - mye konstruktiv dialog".

"Det er allerede nå våres oppfattelse, at permitteringene blir mindre end først antatt".

"Markedet ser stabilt ut fremover og jeg mener der er grunn till optimisme. At vi opplever en konstruktiv holdning hos klubben - og en erkjennelse av at bedriften må drives og gi et bra resultat - gir ytterligare grunnlag for optimisme".

Mvh
Østfoldavdelingen
Frank Sig Hansen

ØSTFOLD- AVDELINGEN

I Østfold har det ikke skjedd så mye fagpolitisk den siste tiden.

- Jobbmessig er det noe forskjell mellom bedriftene.
- Otis har ingen ting på montasje, 1 anlegg på høsten en gang.
- På service er det greit.
- Otis har 2 mann ute i permisjon i 6 mnd. 2 mann fra montasje har gått over på service.
- 1 mann har sagt opp og begynner i GM heis fra 1.sept.
- Reber har flere mann som tar ut sin pappaperm for tiden. Det er greit med arbeid på servise og montasje.
- Kone har nok å gjøre frem mot påske på nyanlegg og ombygning.
- På service går det på det jevne.

TEMA: STREIK OG STREIKEBRYTERI

Arbeidsgiverne i Europa er på hogget, den norske filialen NHO slår på trommene, så streikevåpenet må være klart til bruk. Vi har opplevd alle varianter av streiker det siste året, og Foreninga har vært engasjert i støttearbeid for mange. I dette nummeret av Heismontøren har vi streik og streikebryteri som tema.

Tekst og foto: Redaksjonen HMF

Politisk streik

Streik i protest mot politiske forslag eller politiske beslutninger. Det blir politisk streik i Oslo og flere andre byer i protest mot de mørkeblå forslagene om å ribbe arbeidsmiljøloven.

Tariffstreik

Lærerne har nettopp avsluttet en lang streik knyttet til arbeidstidsavtalen i overenskomsten deres. Ny avtale ble godkjent i uravstemning. Det har også vært streik på overenskomsten mellom NHO og Handel og Kontor i varehandelen. Streikens mål var å unngå tariffhopping fra den vanlige butikkoverenskomsten, til en dårligere overenskomst mellom HK og NHO. De

streikende kom et stykke på vei med å få løfta den svakeste overenskomsten til nivået på den andre.

Streik for å få tariffavtale

De ansatte i butikk-kjeden Designforum streika i vinter for å få oppretta tariffavtale.

De fikk mye støtte i ord, men hadde trengt mye mer støtte i handling for å vinne.

Sleip arbeidsgiver slo bedriften konkurs, og har seinere kjøpt tilbake navn og varelager fra konkursboet og driver videre med uorganiserte.

Transportarbeiderne i Stavanger er i streik med krav om tariffavtale i den private havna Risavika. Havnene i Mosjøen og i Tromsø er tatt ut i sympatistreik.

Streikebryteri

Ingen må forvente at arbeidsgiverne følger spillereglene. Bruk av streikebrytere har blitt vanlig. Bryggesjauerstreiken sliter med streikebryteri. Streikebryteri var også en av årsakene til nederlaget i streiken ved Designforum. Streikebryteriet må stoppes, men hvordan? På 30-tallet ble streikebryterne jagd. Nå er LO-ledelsens strategi å bringe saker inn for Arbeidsretten.

Kjære kamerater.

Vi vil gjerne få si TUSEN TAKK for all støtten vi fikk av dere, under og etter streiken i Design Forum tidligere i år. Det hjalp og varmet veldig i den tøffe (og kalde) tida!

Med vennlig hilsen streikegjengen i Design Forum

OSLOKONFERANSEN 2014

Årets Oslokonferanse fant sted i Samfunnsalen den 2. og 3. september. På agendaen stod bl.a. pensjonsutfordringer, fagbevegelsen som en kamporganisasjon, tariffoppgjøret 2014 og en gjennomgang av El & It sitt organisasjonsprosjekt. Blant innlederne var bl.a. Stein Stugo fra De Facto, Asbjørn Wahl fra Forsvar velferdsstaten og Vidar Hennum fra El & It forbundet. I tillegg var leder av Unge Høyre, Kristian Tonning Riise, og leder av FPU, Atle Simonsen, invitert til politisk debatt på regjeringens arbeidslivspolitikk. Det var bare sistnevnte som stilte til debatten.

Tekst/Foto: Tor-Erik Lundberg

Pensjonsutfordringene

Stein Stugu fra De Facto tok for seg pensjonsutfordringene og fordelings-spørsmålet. Det er en del strategiske utfordringer fremover, sa han. Vi må begynne å diskutere hvordan fordeling vi vil ha på pensjon og ikke bare tenke på hva «jeg» kan få. I dag kan du ta ut pensjon fra fylte 62 år selv om du fortsatt er i arbeid, dette var ikke mulig med det gamle pensjonssystemet.

Stugo tok noen eksempler på seg selv som tidligere bryggeriarbeider, hadde han fortsatt i det yrket ville han trolig måtte gått av på 62 år fordi helsa ikke ville holdt. Hvis han hadde gått av på 62 år hadde han i prinsippet fått en pensjon på 50 % av tidligere inntekt eller eventuelt uføretrygd. I dag hvor han jobber i De Facto mente han at han kunne stå mye lengre i arbeid. Hvis han da går av som 72 åring ville han i prinsippet fått en inntekt på 120 % av tidligere inntekt. Er dette riktig fordelingspolitikk? Skal de som har hatt et hardt arbeidsliv i tillegg straffes med dårligere pensjon enn en som har helse og mulighet til å stå lengre i jobb?

AFP

For å få retten til AFP må du ha vært ansatt i en AFP-bedrift i de siste 7 av

9 år. Ansenitet i offentlig sektor teller ikke. Hvis du er født i 1951 eller tidligere må du ha vært ansatt i 3 av de siste 5 årene i en AFP-bedrift.

AFP finansieres 40 % fra staten, samt at arbeidsgiverne som er tilknyttet ordningen betaler inne en premie per ansatt. AFP kontingenget ligger i dag på 2,2 % av lønn (mellan 1-7,1 G). Denne øker til 2,4 % fra neste år. Særlig mindre bedrifter bruker økningen av arbeids-givers premie som et argument til ikke å delta i ordningen.

Avtalefestet pensjon (AFP) skulle gi sliterne i arbeidslivet en mulighet til å gå av med pensjon på 62 år samtidig som de skulle sikres inntekt. I dag er dette i prinsippet blitt en tilleggspensjon.

En god del av befolkningen som egentlig ikke har brukt for AFP, slik det var tenkt, vil få det. Han sa videre at når du har behov for å gå av er avhengig

av hvilket yrke du har, arbeidsoppgaver og helse. Nå er det blitt slik at hvis du er privilegert med god helse, så skal du i tillegg premieres for dette.

Kapitalens forvaltning av pensjonen
At deler av vår pensjonen er overlatt forsikringsselskapene gir mer kapital til finansnæringen. Skal vi stille krav til hvordan disse pengene forvaltes? Risikofri plassering? Plassering i bedrifter som driver uetisk?

Uførepensjon

Veldig mange vil bli uføretrygdede før oppnådd pensjonsalder. Uføretrygdede kommer veldig dårlig ut. Dette blant annet fordi uføreforsikring prises etter utdanning. Er dette riktig?

Sagt fra salen angående pensjon:

«...vi må stille sterkere krav til hvordan pensjonen skal fordeles. Overfloden av kapitalister gjør at systemet forlanger at privatisering må til. Dette er i all hovedsak grunnen til at de vil privatisere offentlig sektor...»

Tariffoppgjøret 2014

De forskjellige fagforeningene inne El & It forbundet redegjorde for årets tariffoppgjør. I årets forhandlinger hadde flere blitt møtt med motkrav og kutt.

Allmengjøring av tariffavtaler

Norsk Teknologi er motstandere av å allmengjøre tariffavtaler. De har prøvd saken for ESA (EFTAS kontrollorgan) uten å få gjennomslag for sitt syn. Muligheten til å allmengjøre tariffavtaler er et viktig våpen i kampen mot sosial dumping.

EL & IT sitt organisasjonsprosjekt

(se også egen artikkel om forbundets landsmøte i dette nummer av Heismontøren) Innledning ved Vidar Hennum og Per Gunnar Salamonsen. EL & IT har hatt pågående et prosjekt som tar for seg hvordan EL & IT er organisert. Debatten i prosjektet er basert på spørsmål og svar fra tillitsvalgte innen forbundet. Den tar for seg bl.a. forbundets oppbygging, struktur og økonomi. Prosjektgruppa har laget et eget hefte med en oppsummering og konklusjoner fra debatten.

Markus Hansen like blid, selv om Unge Høyre ikke tørte å innlede på Oslokonferansen

Oppsummering av debatten

Oppsummering av debatten om EL & ITs organisasjon

Utenbysbenken. Fra venstre Niklas Ørmen, Tommy Hansen, Frank Sig Hansen.

Noen svar fra prosjektet i stikkordsform:

Distrikturene, distrikturene beholdes, vedtektsfeste distrikturenes arbeidsoppgaver.

Fagforening, behov for geografiske fagforeninger tilknyttet distrikturene, delt inn i forhold til bransje og overenskomst.

Fokus, på arbeidet mot sosial dumping, HMS, internasjonalt arbeid og ungdomsutvalg.

Forsikringer, forbundets forsikringspakke beholdes uforandret. Medlemmer med utenlandsk adresse fritas fra forsikringer.

Klubb, behov for mer skolering av nye tillitsvalgte.

Kurs, alle lærlinger tilbys et introduksjonskurs fra Forbundet.

Likestilling, det må rekrutteres flere jenter som tillitsvalgte. Prosjektet «Bil og elektro» videreføres.

Politikk, det var samstemmig at forbundet måtte engasjere seg politisk og internasjonalt.

Struktur, beholde distriktsgrensa, bevare landsråd som i dag.

Verving, aktiviteten økes, arbeidsplasser med uorganiserte må oppsøkes. Forbundet må være synlig på videregående skoler, høyskoler og universitet.

Økonomi, generell kritisk gjennomgang av pengebruk i hele forbundet, effektive konferanser, kontingen på 1,2 % opprettholdes, kampfondet styrkes, ekstrakontingen ved streik.

Det ble åpnet for debatt hvor deltagerne fikk stille spørsmål til Vidar Hennum fra forbundsledelsen. Tor Moen (HMF) oppfordret forbundsledelsen til å si litt om hva de var stolte av å ha oppnådd, og om hvilke kamper de mener vi har tapt. På dette svarte Hennum at de var spesielt stolt av

Hjemfallsretten og Kompetanseforskriften til e-verk. Selv om han visste at det var delt syn i resultatet på Forskrift for kvalifikasjoner for elektrofagfolk (FKE) var han tilfreds også der.

Terje Skog (HMF) sa at det er hvem som sitter i ledelsen som er avgjørende, og ikke hvor mange. Han minnet også om at det er «fagforeningene som eier forbundet og ikke omvendt». Han sa videre at vi må bli en kamporganisasjon.

Det var flere enn Skog som påpekte at vi måtte bli en kamporganisasjon istedenfor en ren medlemsorganisasjon. Det ble etterlyst støtte til de streikende havnearbeiderne og protester mot hvorfor ikke den nye regjeringen hadde videreført trepartssamarbeidet. Dette med tanke på de varslede endringene i arbeidsmiljøloven.

Skal det være «kamp eller pamp» ble det sagt.

En fra IKT-bransjen sa det måtte jobbes mer med å organisere og bygge opp klubber, spesielt innen denne bransjen. Hennum svarte at arbeidet med verving var i gang, og at El & It i dag organiserte ca 13 000 av 23 000 elektrikere. Han påpekte videre at når det sies at El & It er en medlemsorganisasjon, så menes det er organisasjon med aktive medlemmer.

Oslokonferansen ble holdt i den tradisjonsrike Samfunnssalen

Asbjørn Wahl på Oslokonferansen

OSLOKONFERANSEN

Konferansen er et initiativ fra El & It distrikturene Nordland, Oslo/Akershus, Trøndelag og Rogaland, konsernvalget i Telenor, Klubb Relacom, IKT Bransjens Fagforening og Heimstortørenes fagforening. De inviterer medlemmer i distrikter, fagforeninger og klubber til konferansen.

FREMSKRITTSPARTIET OM ARBEIDSMILJØLOVEN

Unge Høyre og Fremskrittungdommene var invitert til holmgang med deltakerne på Oslokonferansen om de foreslalte endringene i Arbeidsmiljøloven. Unge Høyre møtte ikke opp. Dermed ble det Frp mot røkla.

Tekst: Bjørn Tore Egeberg

Atle Simonsen, leder i Fpu, vil lage et moderne arbeidsliv. Arbeidsmiljøloven (AML) er gammel. «Hva har dere lyst til å endre i AML», var hans invitasjon til salen. Videre argumentasjon var at det var demokratisk at arbeidstakere lokalt skal få rett til å godkjenne avvirkende arbeidstidsordninger på lik linje med fagforbundene. All erfaring viser at arbeidstidsbestemmelsene i AML er umulig å holde. Søndagsåpne butikker vil skape flere arbeidsplasser, for butikkene vil selge så mye på søndagene at de får råd til flere ansatte. Økt adgang til midlertidige ansettelse vil åpne dører for alle som i dag er utestengt fra arbeidsmarkedet.

Så langt Frp. Fra salen kom det mange engasjerte innlegg. Per Gunnar Salomonsen var opptatt av langtidsvirkningene av skiftarbeid. Trodde ikke de lokale sjefene ville ta hensyn til dette hvis de får muligheten til å presse de ansatte til å gå med på helsefarlige skiftplaner. Rolf Bersås syntes ikke det var vakker framtidsmusikk at det skulle bli mange søndagsjobber for studenter. Han syntes det var et problem at

studenter måtte bruke flere og flere av ukas timer på lønnsarbeid. De burde heller bruke tida til å studere. Wenche Heimdal var oppgitt over at regjeringa påstod at ett av målene deres var å skape et mer familievennlig arbeidsliv. Åpning for mer midlertidige ansettelse vil også føre til flere midlertidige jobber på deltid. Unge på vei ut i arbeidslivet må springe fra den ene deltidsjobben til den andre for å få sydd sammen ei lønn til å leve av. Er dette familievennlig?

Esben Smistad hadde nok det mest engasjerte innlegget. Han minnte om at AML alltid hadde vært en vernelov. I dagens arbeidsliv er det like stort behov for en vernelov som før. Men Frp syntes visst ikke det. Så når kom neste skritt. «Når vil dere gå løs på formålsparagrafen», spurte Smistad til stor applaus.

Etter å ha hørt på dette en stund begynte jeg å lure på: Hva var vitsen med denne debatten, og ble det de resultatene som arrangørene ønsket? Har var det ingen søkerende sjeler å overbevise, så hensikten kan ha vært debattrenning. Hva har høyresida å fare med og hvordan kan vi sette dem fast og vinne debattene som kommer ut over høsten?

Atle Simonsen, leder i FpU

Ville de tillitsvalgte på Oslokonferansen vunnet en debatt med disse argumentene? Jeg tror dessverre ikke det, men jeg understreker at jeg sikkert ikke ville gjort det noe bedre sjøl. Grunnen til at Frps unge lovende ikke ble blåst av banen, var etter min mening at han i for liten grad ble utfordra med konkrete spørsmål med utgangspunkt i konkrete eksempler fra arbeidslivet. En god del av debatten gikk på hans premisser, som er en diskusjon om hva slags bestemmelser som best regulerer et harmonisk arbeidsliv.

Det var gode anslag fra han som viste til at de store bedriftene nedbemannet egne ansatte, og baserer driften på innleie. Men det konkrete eksemplet mangla.

Uten å bli spika fast til problemene i det virkelige arbeidslivet vil høyresidas snakkemaskiner klare å vinne noen med all svadaen om det moderne arbeidslivet.

Til slutt et lite tips for å slå tilbake et av høyresidas argumenter: At alle bruddene på AML viser at det er umulig å følge loven. Vi får sette oss inn i virkeligheten på sykehusene. Media har sluttet å skrive om bruddene på AML på Ahus, men på 8 måneder i 2011 var det 30 000 lovbrudd. De aller fleste bruddene er at en ansatt blir satt opp på både dagvakt og kveldsvakt fordi det mangler folk. En slik dobbelvakt bryter regelen om at samlet arbeidstid ikke kan være mer enn 13 timer i løpet av 24 timer. Men er det da sånn at dobbelvakter er eneste utvei og at loven er umulig å holde? Hvorfor blir ikke to personer satt på overtidsarbeid for å dekke kveldsvakta? Hvis den ene tar 5 timer og den andre (nattevakta) begynner to timer før, så er det lovlig. Dette skjer aldri, og hvorfor ikke? Svar på det dere som mener at det er umulig å følge AML. Og når krevde dere sist at sykehusene ansatte nok folk, så det ble slutt på å basere driften på overtid og innleie?

God debatt. Lykke til i kampen mot rasering av Arbeidsmiljøloven.

Esben Smistad: «FrP, nå vil dere fjerne vern mot helseskadelig arbeidstid, når vil dere gå løs på formålsparagrafen, at loven skal verne arbeidsmiljøet?»

Om NHO i sitt svar til HK fremdeles avviser at det forekommer streikebryteri under butikkstreiken, vil HK ta saken videre til LO.

HANDEL OG KONTOR BER NHO STOPPE STREIKEBRYTERI

Men partene er uenig om det faktisk foregår streikebryteri under butikkstreiken.

Av LENE SVENNING, LO-media og Bjørn Tore Egeberg

Butikkansatte på overenskomsten mellom NHO og Handel og Kontor var i streik. Kravet var en opptrapningsplan av minstelønna. Lønna i butikk er generelt lav, og de som har tariff har vanligvis bedre betalt enn uorganiserte. Men det er to overenskomster innenfor varehandelen, og streiken er på den dårligste av disse, og den som er minst utbredt. Handel og Kontor frykter tariffhopping, og setter mye inn på å få denne overenskomsten opp på samme nivå som den andre.

I løpet av streiken har det foregått streikebryteri i stor stil i mange av butikkene som er rammet av HKs streik, hevder Handel og Kontor. Streikeleder Tor Andreas Bremnes i Bergen forteller at i de aller fleste av de 18 butikkene i byen hvor de ansatte

streiket og som fremdeles holdt åpent, ble det satt inn ekstravakter og andre uorganiserte arbeidstakere fra avdelinger i bedriftene som holder stengt. En bedrift har stengt en avdeling som ikke er i streik, og sendt de uorganiserte til avdelinger som er i streik, hevder streikelederen.

– Dette er streikebryteri, og gjør streiken veldig mye vanskeligere, sier han til HK-Nytt.

– NHO må rydde opp
Bremnes har rapportert hendelsene til forbundets hovedkontor. Forbundsleder Trine Lise Sundnes opplyser om at hun allerede har sendt NHO en oversikt over streikebryteri i Bergen og andre steder i landet.

– Vi har sendt NHO en liste, og bedt dem rydde opp i dette umiddelbart. Det forventer vi at de gjør. Vi aksepterer ikke streikebryteri, sier hun.

– Akseptabelt

Men NHO er slett ikke enig i at deres medlemsbedrifter bedriver streikebryteri.

– Etter de opplysningsene NHO sitter med, foregår det ikke streikebryteri i våre medlemsbedrifter. Det sier NHO-advokat Sigbjørn Mygland til HK-Nytt.

– Det som skjer i Bergen er innenfor det som er akseptabelt. De ansatte er ansatt i bedriften som helhet, og kan flyttes til andre avdelinger dersom bedriften hadde anledning til det før streiken. De kan derimot ikke bruke de ansatte mer under streiken enn det de gjorde før, for eksempel kan ikke en ansatt i 20 prosent stilling jobbe mer enn 20 prosent under streiken. Bruk av ekstravakter skal heller ikke skje i større utstrekning under streiken enn vanlig,

sier han.

Brudd på spillereglene

Fafo-forsker Kristin Alsos forklarer streikebryteri slik:

– Hvis man overtar arbeidet til de som er i streik, er det streikebryteri. Eieren og den øverste lederen kan imidlertid gjøre jobben til de streikende, men avdelingsledere kan ikke overta arbeidet til noen utenfor sin avdeling. Bruker man vikarer eller ekstravakter som normalt ikke ville jobbet, er det streikebryteri, sier hun.

Alsos påpeker at streikebryteri ikke er ulovlig eller straffbart.

– Partene er imidlertid enige om at streikebryteri er brudd på spillereglene og illojalt, sier hun.

Fafo-forskeren viser til Hovedavtalen mellom LO og NHO som sier at ansatte kan nekte å jobbe sammen med per-

soner som har vist utilbørlig opptreden, og at et eksempel på det er å ha vært streikebryter.

– Det kan ende i oppsigelse for streikebrytere. Denne reguleringen er et uttrykk for at partene mener at streikebryteri er umoralsk, og at det ikke skal forekomme, sier Fafo-forskeren.

Arbeidsretten

Om NHO i sitt svar til HK fremdeles avviser at det forekommer streikebryteri under butikkstreiken, vil HK ta saken videre til LO.

Atle Sønsteli Johansen, leder i LOs juridiske avdeling, sier det er åpning for at LO kan vurdere saken.

– I utgangspunktet er det ikke lov til å utføre annet arbeid under streik. Samtidig er det en viss adgang til

omdisponering av ansatte. Vi må gå ordentlig inn i disse sakene før vi sier noe mer om dette, sier han til HK-Nytt. Han viser til at det er få rettsaker i nyere tid om streikebryterbegrepet, men at debatten har blusset opp i forbindelse med Transportarbeiderforbundets streik i Tromsø. LO og forbundet hevder at det foregår streikebryteri der. Det avviser arbeidsgiverne. Denne saken skal opp i Arbeidsretten til høsten, opplyser Johansen.

LO leder Gerd Kristiansen, Trondheimskonferansen 2014

POLITISK STREIK MOT ANGREPENE PÅ ARBEIDSMILJØLOVEN

Den mørkeblå regjeringa går til angrep på arbeidsmiljøloven. Fagbevegelsen i Oslo svarer med politisk streik tirsdag 23. september. Det er også markeringer mot forslagene i andre byer.

Bilde og tekst Johnny Leo Johansen

Foreninga uttaler:

Heismontørenes Fagforening har gått gjennom regjeringens forslag til endringer i arbeidsmiljøloven. Vår konklusjon er at dette er forslag som vil øke arbeidsgivernes makt på bekostning av samfunnsinteresser og fagforeninger. Regjeringen påstår riktignok at forslagene også vil være til arbeidstakernes fordel. Men argumentasjonen er syltynn, og underbygges ikke av noe forskning.

Det påstår at flere vil få arbeid hvis det generelle kravet om at ansettelsen skal være fast fjernes. Denne påstanden bygger i stor grad på at regjeringen nekter å se virkeligheten i øynene. I mange bransjer har rekruttering til faste stillinger nærmest stoppet opp. Arbeidskraftbehovet dekkes gjennom

innleie fra bemanningsselskaper og gjennom midlertidige ansettelser, svært ofte i strid med AML. I den grad midlertidig ansatte får tilbud om fast jobb henger dette ofte sammen med at arbeidsgiveren vet at midlertidigheten er ulovlig. Klubber og fagforeninger har også hendene fulle med å kreve fast ansettelse for ansatte på ulovlige midlertidige kontrakter. Det er kombinasjonen av en god lov og sterke klubber og fagforeninger som skaper springbrettet fra midlertidig til fast ansettelse. Hvis loven og fagbevegelsen svekkes, fjernes dette springbrettet, og det skapes i stedet et arbeidsliv der innleie og midlertidig ansettelse er det normale, og fast ansettelse et unntak.

Regjeringen foreslår også å gi Arbeidstilsynet generell rett til å godkjenne arbeidstidsordninger som fraviker fra AMLs bestemmelser. Dette er å sette

liv og helse på spill. Økt tidspress girfter hele samfunnet og legger hver dag press på arbeidstakerne og Arbeidstilsynet for å godta mer overtid og mer fleksibilitet. Grensene i AML er satt for å verne arbeidstakerne mot at arbeidsgiverne presser dem til å jobbe ut over hva man har godt av. I dagens arbeidsliv er disse grensene viktigere enn da loven ble vedtatt. I vår bransje avviker man ofte fra den ordinære 37,5 times arbeidsuke, gjennom arbeidstidsordninger godkjent av tillitsvalgte. Medlemmene gir klart uttrykk for at belastningen ved dette er stor nok. Man har overhodet ikke noe ønske om å søke Arbeidstilsynet om lov til å jobbe mer overtid, eller til å legge arbeidstidene mer koncentrert.

Arbeidstidsutvalg skal vurdere framtidas arbeidsliv

Regjeringen nedsetter et ekspertutvalg for å utrede hvordan arbeidskraften best mulig kan utnyttes i de komende tiårene.

Kongen i statsråd oppnevnte 15. august et offentlig utvalg som skal se på ulike sider ved organiseringen av arbeidstid. Professor Karen Helene Ulltveit-Moe skal lede utvalget som er satt sammen av fagpersoner innen økonomi, juss, arbeidsmedisin, arbeidstidsorganisering og arbeidsmarked. Så vidt redaksjonen kan se, er det ingen i dette utvalget som noen gang har blitt møkkete på henda i arbeidstida.

– Utvalget skal se på hvordan vi organiserer arbeidstiden i dag opp mot hva som vil være framtidas behov, og komme med forslag til hvordan vi skal møte utfordringene, sier arbeids- og sosialminister Robert Eriksson.

– De skal blant annet vurdere mulighetene for å øke fleksibiliteten for den enkelte og virksomhetene, og for å mobilisere mer arbeidskraft, sier statsråden.

Utvalgets utredning skal legges fram innen utgangen av 2015.

Utvalgets sammensetning

- Karen Helene Ulltveit-Moe, professor ved Universitetet i Oslo. Ingeborg Moen Borgerud, advokat i advokatfirmaet Arntzen de Besche.
- Berit Brandth, professor ved NTNU og forskningsrådgiver ved Norsk senter for bygdeforskning.
- Bjørg Børkje, rådgiver i byrådsavdeling for helse og omsorg i Bergen kommune.
- Hilde Christiansen, personal- og organisasjonsdirektør i Helse Vest RHF.
- Jon Erik Dølvik, seniorforsker ved Forskningsstiftelsen Fafo.
- Henning Harborg, advokat i advokatfirmaet Thommessen.
- Steinar Holden, professor ved Universitetet i Oslo.
- Torbjørn Hægeland, forskningsdirektør ved Statistisk sentralbyrå.
- Pål Molander, direktør ved Statens arbeidsmiljøinstitutt.
- Oddbjørn Raam, direktør ved Frischsenteret.

Det er planlagt flere markeringer som legger opp til paroler som «Forsvar arbeidslivets grunnlov – dagens lov er fleksibel nok».

LO motsetter seg blant annet forslaget til økt adgang til midlertidige ansettelse, inn- og utleie av arbeidskraft, forverring av arbeidstidsbestemmelser og økt søndagsarbeid, beskriver Adressavisen. Pressemeldingen fra departementet legger opp til et utvalg som vil true trepartssamarbeidet uttaler LO leder Gerd Kristiansen. Kristiansen uttaler til DN at denne regjeringen stadig velger bort arbeidslivets parter i viktige utredninger.

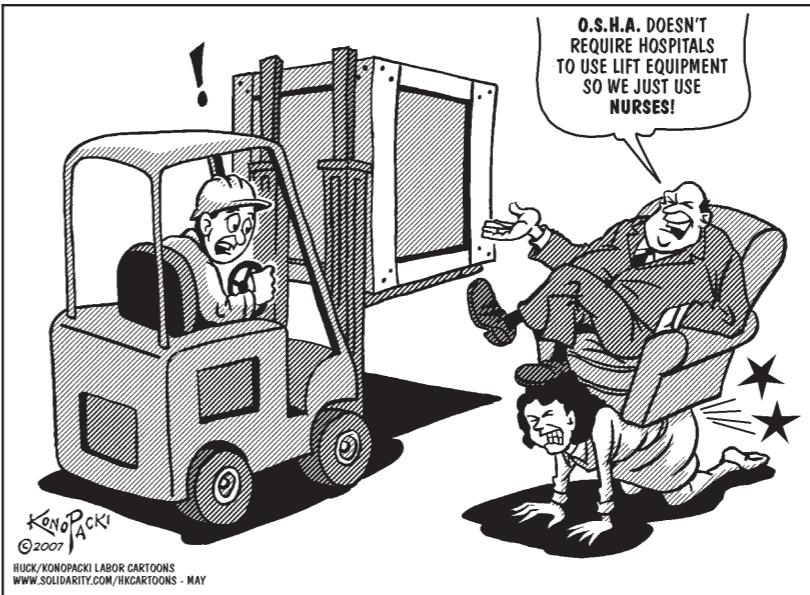
Økonomiprofessor Karen Helene Ulltveit-Moe håper rapporten kan bidra til bedre rammer for norske arbeidsliv og har store forhåpninger til utvalget. Utvalget vil se på økt fleksibilitet og at det skal bli større adgang til midlertidig ansettelse.

Kommentar

Det er tidligere kommet utspill fra flere aktører at arbeidslivet er fleksibelt nok, så ønske om endring kan være grunnet i at det er et ønske om at arbeidsgivere ønsker en ordning hvor man skal slippe å betale arbeidere for ubekvem arbeidstid.

En utvidet bruk av midlertidig ansatte hvor arbeidsgivere kan ta inn og ut arbeidstagere ved behov vil skape ustabilitet for arbeidere som er avhengig av faste rammer for arbeidstid og inntekt.

Det vil også bli vanskeligere å organisere arbeidslivet. Det kan skape utfordringer for arbeidsmiljø og tilhørighet til arbeidsplassen.

EN AV DISSE TRE HAR FATT PLASS I REGJERINGENS ARBEIDSTIDSUTVALG. GJETT HVEM!

NEDERLAG PÅ HERØYA I 1948

Av Harald Berntsen
Foto: Statsministerens kontor

Fagbevegelsen har ikke bare seiere, men minst like mange tap å lære av. En seks ukers ulovlig streik ved Hydros storbedrift Eidanger Salpeterfabrikker på Herøya høsten 1948 endte i et av de største og viktigste nederlaga for arbeidere etter 2. verdenskrig. Nederlaget betyddet samtidig en avgjørende seier for Arbeiderpartiet i rivaliseringa med Norges kommunistiske parti om hegemoniet i landets fagbevegelse.

Med skjerpinga av den kalde krigen gikk NKP høsten 1947 over fra lojal støtte til Gerhardsens Ap-regjering og dens linje for klassesamarbeid og stabilisering under gjenreisinga, med permanent tvungen lønnsnemnd når partene ikke blei enige, til å føre mer direkte klassekamp. Dette skiftet kom til uttrykk i Herøya-streiken i 1948. Streiken gjaldt det gamle LO-kravet om forkortelse av arbeidstida for helkontinuerlige skiftarbeidere fra 48 til 42 timers uke. Etter initiativ fra skiftarbeiderne stilte styret i Herøya Arbeiderforening, H.A.F. – som var dominert av NKP-ere – seg på forsommelen 1948 i spissen for kravet ved å utarbeide en ny skiftplan for 42 timers uke. På et møte i juli vedtok foreninga på et medlemsmøte å sette planen ut i livet fra 19. september, uavhengig av hva Hydro sa.

H.A.F. ville med andre ord, om nødvendig, innføre den nye forkorta skiftarbeidsuka ved sjøltek – på samme måte som mange industriarbeidere hadde "tatt" åttetimersdagen fra og med 2. mai 1918.

Dette var helt i strid med den avtalen for tariffoppgjøret i 1948 som ledelsen i LO og Norsk Arbeidsgiverforening

hadde inngått i april, og som gikk ut på prolongasjon av gjeldende avtaler. Alt på et medlemsmøte i slutten av april hadde H.A.F. vedtatt en kraftig protest mot avtalen og toppdirigeringen. Foreninga hadde krevd lønnsøkning på bekostning av profitten og gjort det klart at den ville fremme flere særkrav, særlig om kortere skiftarbeidsuka.

Mye tyder på at styret i H.A.F. foreslo dette vedtaket fordi det var redd for at et mer kompromissvennlig forslag kunne bli nedstemt av medlemmene. Valget av kamplinja førte også umiddelbart til større og mer entusiastisk oppslutning i LOs representantskap, og LOs formann Konrad Nordahl fulgte opp med å stemple aksjonen som "et ledd i den kommunistiske politikk".

Men H.A.F. lot seg ikke skremme. 19. september blei skiftplanen blei satt ut i livet som varsla, og Norsk Hydro svarte med reelt sett å gå til lockout – det vil si til oppsigelse på dagen av de aksjonerende skiftarbeiderne. Med 831 mot 525 stemmer svarte H.A.F. på dette igjen med å gi uttrykk for avsky for at LO- og forbundsledelsens, i allianse med Hydro, motarbeida forkortinga av skiftarbeidstida, og å vedta å gå til full streik også for dagarbeiderne fra og med 24. september.

**Dagen etter,
25. september,
dømte Arbeidsretten
aksjonen som
tariffstridig og ulovlig.**

LO og Norsk Kjemisk blei frikjent fordi de – i samsvar med arbeidstvistloven – hadde gjort alt som sto i deres makt for å hindre og stanse aksjonen. Blant anna hadde de gjort alvor av eksklusjonstrusselen.

Med et enda større flertall enn ved full streikestart (845 mot 513) forkasta H.A.F.-medlemmene et Ap-inspirert forslag om å bøye seg for dommen. I vedtaket stilte foreninga i stedet godkjennning av skiftplanen som vilkår for å gå tilbake til arbeidet.

Mye tyder på at styret i H.A.F. foreslo dette vedtaket fordi det var redd for at et mer kompromissvennlig forslag kunne bli nedstemt av medlemmene. Valget av kamplinja førte også umiddelbart til større og mer entusiastisk oppslutning i LOs representantskap, og LOs formann Konrad Nordahl fulgte opp med å stemple aksjonen som "et ledd i den kommunistiske politikk".

Men H.A.F. lot seg ikke skremme. 19. september blei skiftplanen blei satt ut i livet som varsla, og Norsk Hydro svarte med reelt sett å gå til lockout – det vil si til oppsigelse på dagen av de aksjonerende skiftarbeiderne. Med 831 mot 525 stemmer svarte H.A.F. på dette igjen med å gi uttrykk for avsky for at LO- og forbundsledelsens, i allianse med Hydro, motarbeida forkortinga av skiftarbeidstida, og å vedta å gå til full streik også for dagarbeiderne fra og med 24. september.

Mens aksjonen fra starten åpent var gitt en klassekampbegrunnelse, med at det nå var på tide å øke lønningene på bekostning av profitten, snudde streikeledelsen nå over til å argumentere med at den nye skiftplanen ville øke produktiviteten og dermed styrke bedriftens evne til å skaffe landet valuta. Dette var å gi etter for premisene for Ap's og LO-ledelsens agitasjon

Fra den nedlagte REC-fabrikken på Herøya

mot den nye skiftplanen, om at den ville føre til tap av valutainntekter og svekke gjenreisinga av landet. Ved å gå over på motstandernes premisser bidro streikeledelsen ufrivillig også til å gi økt styrke til grunnløse påstander i Ap-pressa om at streiken ikke gjaldt arbeidernes interesser, men var en Moskva-styrt del av Sovjetunionens forsøk på å destabilisere situasjonen i Vest-Europa.

Denne utviklinga må ses i lys av at så godt som hele den kommunistiske streikeledelsen – på linje med de fleste framredende kommunister i Telemark i det hele tatt – tilhørte den fløyen i NKP som var leda av Peder Furubotn, og som under og etter krigen hadde brukt partiet over på en nasjonal og parlamentarisk-demokratisk linje som satte klassekampen til side for en brei allianse av "hele folket" mot en liten klick av "unasjonale monopolkapitalister". Denne linja hadde også liggi til grunn for NKPs lojale støtte til Ap-regjeringas stabiliseringspolitikk fram til høsten 1947 – men blei da altså bryti av en partileders Furubotn som prøvde å konkurrere med rivaliserende fløyen i NKP om å være mest på linje med Stalin og hans venstredreining fra samme tidspunkt.

På initiativ fra H.A.F.-styret oppnådde det snart en konferanse med LO-

formann Konrad Nordahl og formann Karsten Torkildsen i Norsk Kjemisk. Initiativet avslørte svakhetene i streikeledelsen og ført videre fram til at streiken blei vedtatt avslutta på et medlemsmøte 1. november, på grunnlag av et forslag til forlik fra fylkesmann K. Bergsvik (finansminister i Nygaardsvolds første regjering fra 1935).

**Streiken hadde vært
prega av sviktende
utvikling og
organisering, foruten
av farlige illusjoner
om Arbeidsretten
og etter hvert
en defensiv
nasjonaløkonomisk
begrunnelse.**

Samtidig hadde den trekk av en sterkt elementær klassesolidaritet, og rettretten blei samla og ikke ynklig. Det samme medlemsmøtet som 23. september med 831 mot 525 stemmer vedtok å møte Hydros lockout med å utvide aksjonen, gjorde enstemmig vedtak om å fordømme og stemple eksklusjonen fra forbundet som streikebryteri.

Etter at streiken var slutt, forlangte Norsk Kjemisk som forutsetning for å oppheve eksklusjonen, at H.A.F. erstatta det sittende styre med et nytt. H.A.F. innfridde dette kravet ved rett og slett å velge et nytt kommunistdominert styre, og med å vedta en hyllest til det gamle styret for innsatsen under streiken. Først i 1950 tapte NKP ledelsen i H.A.F. til Ap. I juni 1949 hadde LO-formann Nordahl gjort det kjent på landsmøtet i Norsk Kjemisk at regjeringa endelig ville forkorte arbeidsuka for rundskiftarbeidere, til 45 ¼ timer. – Alt dette tyder på at streiken sto sterkt og kunne ha vinni fram.

Litteratur for videre studier: Paul Knutsen: Stabilisering og kamp. Herøya Arbeiderforenings aksjon for kortere arbeidstid i 1948. Hovedoppgave i historie ved Universitetet i Oslo 1977.

Artikler av den samme Paul Knutsen i Tidsskrift for arbeiderbevegelsens historie nr. 2 1977 og nr. 1 1980, samt av Terje Halvorsen i samme tidsskrift nr. 2 1979. Johan Medby: Herøya kaller. Beretning om aksjonen godkjent og utgitt av Herøya Arbeiderforening 1949. Haakon Lie (utgiver): Cella på Herøya. Møtereferater fra Herøya kjemiske lag av NKP 1945

VIL KONKURRANSE- UTSETNING SVEKKE HEISKONTROLLEN?

Av Tor Sundby, styremedlem i Norsk Helsekontroll for HMF

ESA (EØS) sitt krav til norske myndigheter om at ikke bare kontroll på nye heiser skal konkurranseutsettes, men også den periodiske sikkerhetskontroller på løftteinretninger, slår nå for fullt ut. Det betyr at periodisk sikkerhetskontroll nå settes ut på anbud innen hele EU området, noe som betyr nye utfordringer for Norsk Heiskontroll (NHK) for å møte denne konkurransen! Konkurranseutsetning av kontroll av heiser betyr at det ikke lenger er sikkerheten for brukerne som er det viktigste, men det at noen kan tjene mest mulig penger. Derfor har foreningen alltid vært motstander av markedsliberalismen på sikkerhetskontroll, og vi har en historie for å sloss for en uavhengig heiskontroll; vi vil rett og slett ikke kontrollere oss selv! Vi er nødt til å ha en faglig god heiskontroll fordi myndighetene ikke ønsker å ha en tilsynsordning slik for eksempel biltilsynet har. I Plan og Bygningsloven er det kommunene som er tilsynsmyndighet, men her skorter det sterkt på faglig kunnskap til å kunne reagere på brudd på regelverket!

Kampen for en nasjonal heiskontroll startet egentlig i 1973 da det ble nedsett et utvalg som ønsket et statlig kontrollorgan, noe som møtte motstand.

Dermed ble det satt ned et nytt utvalg som ønsket at bedriftene selv skulle få kontrollere sitt eget arbeid (egenkontroll)!

Så kom det en rekke utvalg med ulik innfartsvinkel på utforming av heiskontrollen! Dermed ble fagforeningen lei alle utvalgene, og i 1985 gikk foreningen til boikott av Statens anlegg. Når heisene sto måtte folk gå trappene, også i regjeringsblokken!

Boikotten var så effektiv at det nå satt ned et utvalg som skulle utforme en uavhengig heiskontroll.

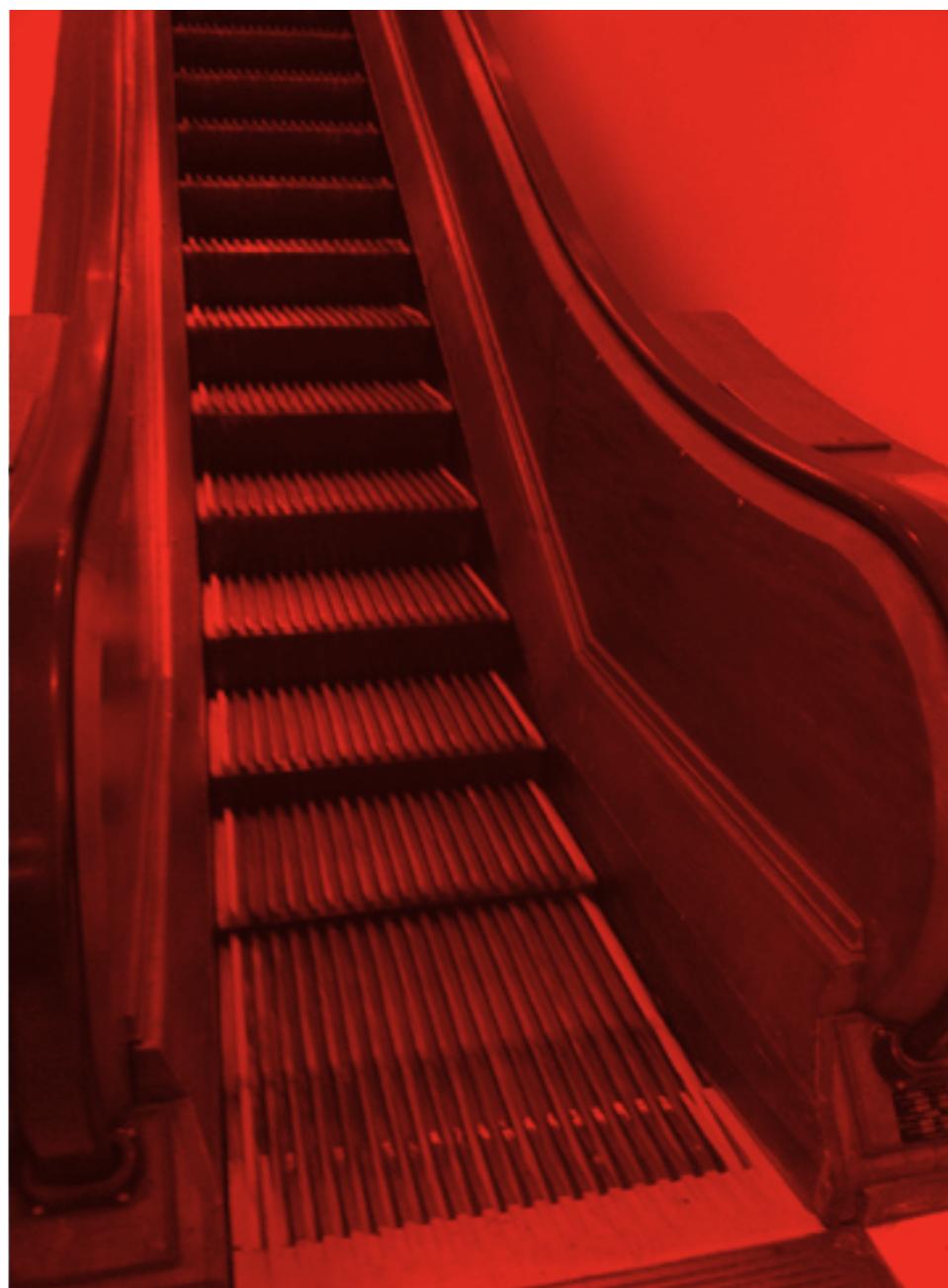
Resultatet ble altså at i 1987 fikk vi Norsk Heiskontroll som en stiftelse uten eiere, men uten krav til utbytte, og med et styre bestående av representant fra NELFO, El & It, KS, Bygg-eier og de ansatte. Heismontørenes Fagforening har et fast styremedlem i NHK, selv om det formelt er EL & IT forbundet som utpeker; og sånn vil det fortsatt være.

Heiskontrollen frem til i dag:
Alle heismontører har et eller annet forhold til heiskontrollen, enten det er Oslo kommunale heiskontroll, Norsk

Heiskontroll eller de som nå "lukter" på om dette er et marked for å tjene penger. I denne perioden har Norsk Heiskontroll utviklet seg å bli et kontrollorgan som faglig sett alltid skal være på topp!

NHK deltar i både nasjonale og internasjonale fora for standardisering, besøker jevnlig leverandører for å få kunnskaper om de produktene som NHK skal kunne kontrollere! NHK har drevet utstrakt undervisning, har finansiert deler av Kontrollrådet for heis, vært behjelplig overfor bedrifter uten de samme kunnskapene, og har hatt et godt og fruktbart samarbeid med myndighetene. Mange av dette vil det nå måtte bli en endring på når det nå skal konkurreres på markedets pris. ESA og Konkurransetilsynet mener også at å gi råd til kommunene og ha et godt forhold til myndighetene, kan stride mot konkurransereglene de selv lever etter; forstå det den som kan!

Det som har vært spesielt med dagens heiskontroll, er at det har vært like priser på kontroll uansett hvor i landet heisen befinner seg! Derfor er det distrikten som kan bli den største taperen i konkurransen; om da ikke myndighetene vil gripe inn og kreve at kontrollorganene ikke spekulerer i å unngå heiser i distrikten, men bare tar kontrollen i de større byer og tettsteder hvor profitten er størst!

I det hele tatt blir det avgjørende hvordan myndighetene tar en aktiv rolle i den nye konkurranse-situasjonen. Vil de være konsekvente og kreve de samme kvalifikasjonsvilkår for alle som måtte ønske seg inn på dette markedet, eller vil de være "snillere" mot nye aktører enn de krever av NHK, noe tiden vil vise. Men lang livserfaring gjør meg skeptisk til byråkrater.

Foreningens politikk er at vi skal ha en god heiskontroll uavhengig av hvem som utfører kontrollen, dersom de oppfyller de samme strenge kravene som har vært stilt til NHK frem til i dag! Her har foreningen en oppgave til å følge med på anleggenes loggbøker, og varsle eier og fagforening om det avdekkes kritikkverdige forhold på kontrollen! Og vi må være klar på at legges det opp til en dårligere kontroll enn dagens, så er det å håpe at foreningen trår til på samme måte som da vi måtte sloss mot bedriftens egenkontroll; boikott av statens bygg!

Men det må legges til at skal foreningen være troverdig i en slik kamp, må faglig godt arbeid være en prioritert oppgave for foreningens medlemmer!

MEKANISK FANGSYSTEM FOR TWIN
KONTAKTTET MED ELEKTRONISK OVERVÅKING

HAVNEBLOKADEN

Kom igjen, kom igjen ropes det. Fagforeningsfaner i raskt tempo stormer inn på kaia i Tromsø når vektere åpner porten for å slippe ut biler fra Hurtigruten. Dagen før stod fanene oppstilt utenfor gjerdene og fagforeningskameratene ropte ut til streikebryterne som lastet skipet innenfor.

Streikebryteri er noe svineri, roper tillitsvalgte fra hele landet mot det som foregår her på havna.

Tekst og foto Johnny Leo Johansen

Etter godkjennelse av LO ble Tromsø havn Transportarbeiderforening 8. mars i år tatt ut i sympatistreik med blokaden av Risavika Havn i Tananger Sola kommune. Havnarbeiderne i Risavika kjempet for en tariffavtale. NHO svarte da med åpent brev til sine medlemsbedrifter hvor de oppfordret til å bruke andre ansatte til losse- og lastarbeid.

Streikebryteri er noe svineri

Etter appeller i sentrum av Tromsø hvor det denne helgen var forberedelser for musikk festival i byen, gikk det tog gjennom byen ned til havna idet Hurtigruteskipet Finnmarken ankom. Innenfor gjerdet bevoktet av vektere lastet en tidligere ansatt som hadde

fått jobb som streikebryter ombord varer.

- Streikebryteri er noe svineri, roper tillitsvalgte fra hele landet mot det som foregår her på havna. Samtidig deles det ut flyers med informasjon til turistene som går i land fra hurtigruteskipet.

Stormer inn

Neste dag er det klart at de fremmøtte ikke akter å stå passivt på utsiden å se på dette. Idet porten på kaia åpnes for å slippe ut biler fra løper fagforeningsaktivister inn på kaiområdet og blokkerer rampa ombord til båten. På frifagbevegelses nettside raser kommentarer etter rykte om at en vekter skal ha blitt slått ned av voldelige aktivister.

Etter at fagforenings faner var plassert inne på kaiområdet hadde man grei dialog med vektere på stedet og det ble ikke rapportert om bruk av vold som svarer til den påstanden. Det var enighet om at vektere på stedet er der for å gjøre jobben sin og at det ikke skal bli til en konflikt med de som er på jobb. Det kan ha blitt skubbet borti noen snakkes det om idet porten ble åpnet, men ikke slik som det ble beskrevet i kommentarfeltet. Etter en historisk varm sommer her i Tromsø har og tydeligvis denne konflikten satt preg på klima i havna.

«Ta stilling til hvem du er

Vegard Holm fra transportarbeiderforbundet og i støttegruppa for havnarbeiderne holder opp ropert for Jon

Vegard Holm NTF deler ut info til turistene

Sammen står vi opp mot streikebryteri

Peder Denstad leder av LO i Trondheim idet han roper ut til illsang med teksten som gjentar i kor «Ta stilling til hvem du er». Streikebryterne fra Nor lines får laste ombord mat. - Det er ikke hurtigruten eller passasjerene som skal rammes, forteller Leif Petter Hansen fra Tromsø 74 fellesforbund. Han har vært med på alle blokadene her utenom den aller første. Det er sjette gang det blir en blokade og det er neppe den siste.

Appeller

I sentrum har det vært holdt appeller av blant annet tilreisende støttespillere fra Sverige og Danmark. - Det er synd å måtte stå her igjen. Jeg hadde tro på at kampen var på vei til å bli vunnet og hadde tro på at Norge som er

så vellykket med sin økonomi skulle slippe unna denne liberalismen som vokser seg frem i arbeidslivet.

Men heller ikke her skal man unngå disse angrepene som vi har sett bre om seg i Europa, uttaler Eskil Røner leder av svenske havnarbeiderforbundet.

Torgeir Knag Fylkesnes fra lokale SV inntok plassen under den røde parasollen denne dagen. - De vil fleksibilisere oss og nå er denne kampen kommet hit. Nå er det havnarbeiderne som er fronten mot løsarbeidersamfunnet og undergraving av rettigheter.

Dette må vi kjempe imot. Det som kan avgjøre dette er solidaritet. Dette handler om retten til trygge arbeidsplasser. SV stiller seg hundre prosent bak denne kampen talte han utover torvet.

Arbeidsretten

I januar skal saken rundt lovligheten for disse aksjonene til Arbeidsretten. Forrige aksjon ved havna endte med at politiet grep inn i konflikten og flere ble innbragt. Det er i etterkant blitt rettet omfattende kritikk mot at politiet griper inn i en arbeidskonflikt. Denne helgen så man så vidt en politi på motorsykkel passere aksjonistene.

Jon-Peder Denstad LO og Vegar Holm NTF tar stilling til hvem du er

Nor-Lines på Tromsø havn

Blokerte rampa til Hurtigruteskipet

Ole Nors Nielsen leder av transportgruppa danske fagforbundet

Torgeir Knag Fylkesnes fra lokale SV

Kampsang. Ta stilling til hvem du er

Fakta: Disse ble registrert som deltagere ved konflikten helgen 21-24.08

- LO Stavanger
- LO Bergen og Omland
- LO Trondheim
- LO Lillehammer
- LO Tromsø
- LO Fredrikstad
- Norsk Lokomotivmannsforbund
- Havnearbeiderklubben i Moss
- Havnearbeiderklubben i Oslo
- Havnearbeiderklubben i Larvik
- Havnearbeiderklubben i Kristiansand
- Havnearbeiderklubben i Ålesund
- Havnearbeiderklubben i Trondheim
- Havnearbeiderklubben i Mosjøen
- Havnearbeiderklubben i Tromsø (Tromsø Havn- og Transportarbeiderforening)
- Oslo Transportarbeiderforening
- Sogn og Fjordane Transportarbeiderforening
- Møre og Romsdal Transportarbeiderforening
- Rogaland Transportarbeiderforening
- Troms Transportarbeiderforening
- NNN Ålesund
- NNN Oslo og Akershus
- Felleskubben Ringnes, Nittedal
- Vin- og Brennevinarbeidernes Fagforening, Oslo
- Meieriarbeidernes Forening, Oslo
- Freia Sjokoladearbeiderforening
- NNN Sør-Trøndelag
- Meieriarbeidernes Forening, Trondheim
- Chokolade og Konfektarbeidernes Forening
- Fagforbundet Tromsø
- Fagforbundet Lillehammer
- Fagforbundet Trondheim
- Fellesforbundet Nord-Hålogaland avd. 74
- Fredrikstad Fagforening 002, Fellesforbundet
- Skolenes Landsforbund, Trondheim
- Elektrikernes Fagforening, Trøndelag
- Elektrikernes Fagforening Oslo Akershus
- Elektromontørenes Fagforening Oslo og Akershus
- El og It-forbundet Rogaland
- Heismontørenes Fagforening
- El og It-forbundet Tromsø
- Tromsø Handel og Kontor
- Arbeidsmandsforbundet Rogaland og Agder
- Svensk Hamnarbetarförbund
- 3F Havnearbejdernes Landsklubb, Danmark

HEISCUP 2014

Resultat

1. Thyssen 1
2. Kone 1
3. Trøndelag United
4. Sverige

Vinner av jumbofinalen: Bad Boys
Årets kjemper: Ronny Bergesen, Bad Boys
Beste keeper: Kjell Storrøsten, Trøndelag United
Årets topscorer: Trond Krokås: Stahl Bergen
Årets publikummer: Ribe

KRAV OM HELSEUNDERSØKELSE FOR ASBESTEKSPONERTE

Dersom du kan bli eksponert eller har vært utsatt for støv fra asbestfiber i arbeidet, skal arbeidsgiver sørge for at du gjennomgår egnet helseundersøkelse av lunger og luftveier.

Denne undersøkelsen skal omfatte røntgenundersøkelse av lungene. Helseundersøkelsen skal deretter foretas minst hvert tredje år. Utgifter til helseundersøkelsen dekkes av arbeidsgiver dersom det ikke dekkes av folketrygden. Forskrift om utførelse av arbeid/AML.

NYE REGLER FOR OPPFØLGING AV SYKMELDTE FRA 1. JULI 2014

Kilde: NAV

1. juli trerde endringene i reglene om sykefraværsarbeid i kraft. Endringene innebefatter forenklinger i sykefraværsarbeidet, ved å fjerne krav om rapportering og overflødige dialogmøter. Målet er å frigjøre tid til praktisk sykefraværsarbeid på arbeidsplassen.

Arbeidsmiljøloven og folketrygdloven fastsetter noen møterearenaer og tidsfrister for forebygging og oppfølging av sykefravær. Hensikten er å unngå unødig langvarig sykefravær.

arbeidsgiver og arbeidstaker på den enkelte arbeidsplass, og ikke på skjemaer og sanksjoner. Kravet om obligatorisk dialogmøte når arbeidstaker bare er gradert (delvis) sykmeldt oppheves. I slike tilfeller skal møtet kun avholdes når partene mener det er behov for det. Kravet om at sykmelder og bedrifts-helsetjeneste alltid skal delta i dialogmøtet oppheves. Møtet skal være en arena for arbeidsgiver og arbeidstaker, og andre aktører (bl.a. leger) skal bare delta dersom partene har behov for det.

Les mer på www.nav.no

SOYAOLJE I HYDRAULIKK-HEISER

Av Bjørn Tore Egeberg

I julinummeret av ElevatorWorld fant jeg en artikkel om soyabasert hydraulikkolje. Jeg ble nysgjerrig på om dette produktet kunne være tryggere å jobbe med enn tradisjonell mineralbasert olje. Jeg tok kontakt med Statens Arbeidsmiljøinstitutt, som dempa optimismen. Soyabasert olje kan være OK, men det er ikke olja i seg sjøl som gjør at hydraulikkolje kan være helsefarlig. Det er tilsetningsstoffene det kommer an på. Så om de nye oljene utgjør et arbeidsmiljøframskritt avhenger av hvilke tilsetningsstoff de bruker i dem. Så regelen er fortsatt: Unngå hudkontakt med hydraulikkolje, enten olja er soyabasert eller lagd på mineralolje. Utviklingen av soyabasert hydraulikkolje er uansett interessant, så her kommer et utdrag fra artikkelen fra ElevatorWorld:

Ny hydraulikkolje. Mindre giftig og biologisk nedbrytbart

Av Gale A. Johnson, United Soybean Board.

Soyabasert hydraulikkvaske har gitt en dramatisk reduksjon av våre kostnader til opprydding etter oljelekksjoner.

- Mark Gates, heissjef ved Pennsylvania Statsuniversitet.

Universitetet i Pennsylvania har satt sammen et vinnerlag innen bærekraftig utvikling. Sammen med landbruksdepartementet og soyabønder har forskerne ved universitetet utviklet et naturprodukt som vil gi en bærekraftig løsning for bygninger over hele landet.

I USA legger de vanligvis stempelet på hydraulikkheis langt ned under bakken. Disse heisene er vanligvis fra tostopps til seksstopp, så stempelet kan bore seg seks etasjer ned i grunnen. Det er ikke ofte disse stemplene går lekk, men det hender. Hydraulikkolja kan forurense jorda og grunnvannet. Jo dypere forurensningen går, jo vanskeligere og dyrere er det å rydde opp.

Miljøsjef Lysa Holland uttaler: «Den nye hydraulikkvasken er biologisk nedbrytbart, så vi har ikke lenger noe krav om å gjøre en kostbarrensing av grunnvannet når det skjer en lekkasje». Hun gikk gjennom vaskens historie: «Det

begynte i 1998, da sjefen for landbrukskolen kom til meg og ba om hjelp. 'Det må være noe vi kan gjøre. Hver gang det ryker en hydraulikkslange på en av traktorene, så er det dårlig for miljøet og dyrt for universitet', sa han»

«Jeg gikk i gang med arbeidet, og fant ut at en av de ledende ekspertene på biodrivstoff og bio-olje jobbet her på universitetet: Joseph Perez. Vi løste problemet gjennom å utvikle en soya-basert hydraulikkvaske.»

Siden det ble en suksess, tok Holland idéen videre til hydraulikkheisene ved universitetet. Perez og noen av medarbeiderne hans hadde jobba med et konsept for ny hydraulikkvaske for heiser siden 1995. I 2002 hadde vi prøvd ut denne vasken i heisen i frihetsstatuen. Produktet kom i salg under navnet AgriTech soyabasert hydraulikkvaske i 2005. Hollands neste skritt var å ta opp spørsmålet med miljøverndepartementet i delstaten. De gikk god for at produktet var mindre giftig og i tillegg biologisk nedbrytbart. I løpet av 2009 hadde universitetet tatt i bruk AgriTech vasken på alle hydraulikkheisene sine. Det er over 100 av dem.

Fra ElevatorWorld
Forkortet og oversatt av Bjørn Tore Egeberg

SPORING AV MOBILTELEFONER VIA WIFI, BLUETOOTH OGIBEACONS

Kilde: www.datatilsynet.no

På flyplassen i Helsinki planlegger man nå å spore alle, fra de ankommer flyplassen, gjennom innsjekking og butikker til de sitter på flyet. Dette vil man gjøre ved å lese av den enkelte mobils unike MAC-adresse på mange steder rundt på flyplassen. MAC-adressen blir registrert hver gang du kobler telefonen på et trådløst nettverk (wifi). Desto flere wifi-avlesere som plasseres ut, desto nøyaktigere blir lokasjonen på sporingen av den enkelte.

Det er også tenkt å bruke iBeacons, Apples nye teknologi for sporing. iBeacon-løsningen er små bokser som sender ut egne unike identifikatorer. Disse identifikatorene kan i dag mottas av Apple-telefoner og vil fortelle din nøyaktige posisjon videre. På Helsinki flyplass regner man med at man kan spore 60 til 70 prosent av de besøkende på denne måten, da de har mobiltelefoner med wifi på.

Leverandøren av tjenesten påpeker at de med deres løsning kan plassere den enkeltes mobiltelefon helt eksakt. Leverandøren ser for seg at de besøkende med denne løsningen i fremtiden også kan bli fortalt om de fremdeles har tid til å shoppe eller besøke en restaurant eller om de bør gå til gaten. Det vil også være mulig å pushe meldinger til de besøkendes telefoner.

Med tanke på om slike løsninger i fremtiden også vil komme til Norge, mener Datatilsynet at det er viktig for personvern at slike løsninger er klart frivillige og at den enkelte med letthet kan melde seg inn og ut av denne typen tjenester etter ønske. Det er også viktig at man må foreta et aktivt valg for å delta på slike løsninger og ikke automatisk er med. Og at man selv må melde seg ut om man ikke vil være med.

STRØM ULYKKER

Elulykker

I følge Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) ble det i 2013 meldt inn 385 elulykker, noe som er en økning på ca 50 sett i forhold til foregående år. Antall innmeldte ulykker det siste året har økt, men mye av dette skyldes økt oppmerksomhet på meldeplikten for ulykker, mener de.

Det ble innrapportert to dødsulykker i 2013. Ingen av de omkommede var elektrofagfolk, men personer over 18 år i arbeid. De fleste ulykker rammer installatørbransjen og i noen grad firmaer som driver med service/reparasjon mot kjøle- og ventilasjonsbransjen. I noen tilfeller er også bemanningsfirmaer som leier ut arbeidskraft involvert, og det er noen få tilfeller hvor ulykker og hendelser har rammet utenlandske fagfolk. I tillegg er læringer fortsatt en gruppe som rammes av elulykker.

Ulykker og hendelser i heisbransjen
DSB trekker frem at det er en del ulykker og hendelser i heisbransjen. De skriver blant annet at det kan virke som at det tas en del sjanser i forbindelse med utførelse ved service og reparasjoner på heiser. De skriver videre at det positive i bransjen er at de fleste som utsettes for strømgjennomgang blir sendt til legekontroll og behandling, og at det er helt tydelig at bransjen tar dette på alvor.

Store mørketall

I følge Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) rammes hvert år omkring 3000 yrkesaktive av strømulykker her i landet. Heisbransjens utdanningssenter (HBU) har i forbindelse med det årlige FSE kurset hatt en arbeidsplassundersøkelse. Resultatet fra undersøkelsen for 2012/2013 viste at det hadde vært 54 tilfeller med strømgjennomgang i bransjen. Dette utgjør 9,69 % av de som deltok i undersøkelsen.

Brudd på FSE forskriften

De fleste ulykkene og hendelsene skyldes brudd på bestemmelser i Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg. Dette går på mangelfull frakobling og spenningskontroll.

Helseplager

STAMI sine undersøkelser viser at personer utsatt for strømulykker kan få helseplager som psykiske ettvirkninger, muskel- og skelettlidelser, samt nerveskader som følge av hendelsen. Skade på nervesystemet kan for eksempel også gi lammelser, talevansker eller balanseproblemer. Vær oppmerksom på symptomer på lettere eller begynnende nerveskader som nummenhet eller redusert følsomhet.

*I følge Statens
arbeidsmiljøinstitutt
(STAMI) rammes
hvert år omkring
3000 yrkesaktive
av strømulykker her
i landet.*

STOPP TORTUR. STILL DEG IMELLOM.

Tortur er barbarisk og umenneskelig. Tortur bryter grunnleggende menneskerettigheter, og i følge internasjonal lov er tortur forbudt under alle omstendigheter. Tortur kan aldri rettferdiggjøres.

I 1984 ble FNs Torturkonvensjon vedtatt, og de siste 30 årene har 155 land sluttet seg til denne konvensjonen. Men også for alle andre land i verden er tortur forbudt, absolutt og under alle omstendigheter.

Gjennom de siste fem årene har Amnesty mottatt rapporter om tortur i totalt 141 land. Det er nesten $\frac{1}{4}$ av verdens land, og rapportene kommer fra alle verdenshjørner.

Amnesty International har en verdensomspennende kampanje mot tortur. Nå er det kommet en ferske Amnesty-rapporten Torture in 2014: 30 Years of Broken Promises et oversikt over omfanget av tortur i verden i dag, hvilke

torturmетодer som benyttes og grunner til hvorfor myndigheter bruker denne grusomme og illegale metodene. Det er ikke hyggelig lesning!

Der respekten for internasjonal lovverk burde blomstre, er det i stedet bruken av tortur som blomstrer. Amnesty forteller om hvordan mange regjeringer selv aktivt bruker tortur eller ser igjennom fingrene med det som skjer, og lyver til sitt folk og til verden om det. Dette gjør de for å beholde kontroll, kneble kritiske stemmer i samfunnet og for å skremme.

Det er mennesker som meg og deg som utsettes for disse barbariske handlingene.

Vi kan stoppe tortur
Vi må stille oss imellom torturisten og den torturerte. Vi må kreve endring.

Tortur er en global tragedie som kun kan stoppes ved at vi er mange som tar

det personlig og krever en stopp på denne umenneskelige praksisen.

I dag har jeg stilt meg mellom et menneske og hans torturister. Jeg har gjort det ved å signere aksjonen på www.amnesty.no/stopp-tortur og dele den med mine venner i sosiale medier. Og jeg har bidratt med dette leserinnlegget – Fordi jeg ønsker at du også skal bli med i kampen mot tortur.

Bli med, og «still deg imellom» for mennesker fra Mexico, Filippinene, Usbekistan, Marokko og Nigeria. Vi vil ikke gi oss før alle i verden kan leve fritt for frykten for tortur.

Johnny Leo Johansen

Amnesty aktivist.

"VI HAR UPPNÅTT EN EXTRA BESKYTTELSE AV FAGBREVET"

Intervju med ledare Markus Hansen om arbetet med kvalifikationerna till grund för självständigt arbete på hiss i Norge.

Markus var står vi idag - hur har det gått i arbetet med att konkretisera det HMF blev överens med HLF om i december förra året?

Det viktigaste är en erkennelse av att den utbildning och de kvalifikationer utländska montörer faktiskt skall ha i fortsättningen sammanligges med det norska Fagbrevet - att norsk utbildning och krav på kvalifikationer utgör grund och utgångspunkt för alla som skall jobba självständigt med hiss i Norge. Detta är viktigt, för orsaken till konflikten förra året var att Direktoratet för Samfunnsberedskap började godkänna utländska montörer för självständigt arbete helt utifrån de förminkade krav, som går ut på att det räckte med två års ospecificerad praktik ifrån vilket EU-land som helst. Det är ett stort hot mot allt vad vi uppnått av utbildning och krav på "ett helt stycke arbete", då utbildning och kompetenskrav i många EU-länder är på en mycket låg nivå. När vi såg att fri flyt av okvalificerad arbetskraft blev följd av att uppenbart otillräckliga och ibland helt intetsägande papper godkändes, blev vi tvingade att sätta ned foten och hävda vårt norska Fagbrev och Paragraf 1 i överenskommelsen med HLF.

Fastän Paragraf 1 i överkommelsen är sträng - något som HLF också har medgett i utvalgsarbetet - så har vi i HMF aldrig hindrat eller haft för avsikt att hindra utlänningsar som har jämförbara kvalifikationer med den norska utbild-

ningen att jobba självständigt med hiss i Norge. Vi har ju lång erfarenhet av duktiga montörer från andra länder och ser dagligen exempel på hissmontörer från utlandet som fungerar väl här. Det vi kommit överens med HLF om är alltså inte att de som kommer hit och skall jobba självständigt på hiss måste ha norsk utbildning, utan nödvändiga yrkeskurser och praktiska kvalifikationer som svarar upp mot norsk utbildning och norska krav. Bra, det för oss in på frågan hur detta i fortsättningen skall organiseras - på företagen, i branschutvalget och hur HBU kommer in i bilden för att ge de utländska montörerna de tilläggskunskaper och praktik som krävs för ändamålet?

Det viktigaste är att styringsrätten i bedömningen av de utländska montörernas kompetenser nu ligger i part-sammansatta utvalgen både på företags- och branschnivå. Redan nu arbetar branschutvalget, bestående av två representanter för HMF och två från HLF, tätt samman med HBU för att hitta vägar för hur utländska montörer kan uppnå det vår Fagoppläringsplan föreskriver. Grovt sagt handlar det om att uppfylla de grundläggande kunskapskraven och kraven på det som är hela vårt fagområde, nymontage, modernisering och service.

Branschutvalgets sammansättning kommer att vara neutral i den meningen att ansvariga från den egna firman aldrig slutligen kan bedöma egna nyanställda utländska montörers behov. Det tillägg som handlar om praktiskt arbete på våra tre fagområden, sker i

företaget och följs kontinuerligt upp av oppläringsansvariga för bedrift och klubb. Väl framme vid genomförd praktik och slutförda kurser checkar branschutvalget att de i kartläggningsfasen fastställda modulerna verkligen har genomförts. "Examinationen" avslutas av branschutvalget med en sista genomgång och utfrågning av den som kompletterat sina färdigheter innan denne förhoppningsvis kan godkännas. Det du redogör för är ett fantastiskt resultat som går helt på tvärs mot den negativa utveckling - dikterad av nyliberala politiska ideal - vi ser i hela Europa. Har du hunnit reflektera över ett sådant större sammanhang när du nu är mitt uppe i arbetet med att utveckla vårt fack?

Javisst har jag det! Vi har en negativ nedbygging av fackutbildningen i många länder i Europa, där ungdomen varken erbjuds plats i utbildning till kvalificerade fack som vårt, eller har

arbete överhuvudtaget, och där myndigheterna därfor vill ha dem över landsgränserna så fort som möjligt för att lätta på trycket, och slippa göra det som krävs åt sitt lands sociala situation. EU-systemet driver på denna utveckling av social dumping när dess myndigheter kräver krympande nationella budgetar i fattigare länder, och samtidigt tvingar på oss en fælles arbetsmarknad. Så länge nedbyggingen av fackutbildningen är regel för den gemensamma arbetsmarknaden i Europa, finns ett kraftigt dumpinghot mot allt det vi gör i Norge för att vår hissmontörsutbildning skall hålla jämna steg med den tekniska utvecklingen.

Genom att i fortsättningen ha utvalgen på företags- och branschnivån som arbetar utifrån Fagoppläringsplanen så har vi skapat den extra beskyttelsen av Fagbrevet och Paragraf 1 som ligger i att ständigt på nytt kvalitetssäkra vår fackliga standard. Det var detta den

norska EU-politiken hade för avsikt att ta ifrån oss när Direktoratet för Samfunnsberedskap fick ett mandat denna myndighet helt saknar förutsättningar att klara av. DSB:s som "stämplingsfabrik" för tilltänkta hissmontörer i Norge hade varken intention eller kompetens att kvalitetssäkra vår fackliga standard. Nu har DSB fått sin rätta roll, att vara det närliggande som utländska montörer måste igenom för att komma ifråga för att kunna gå vidare med ambitionen att jobba självständigt på hiss i Norge - och vi har gått stärkta ur striden genom att vi fått på plats de institutioner vi behöver för att kunna fortsätta utveckla vårt fack.

Ja absolut! Om vi kan hålla en hög aktivitet kring det vi nu uppnått, så bör de företag som vi har överenskommelse med bli stärkta av att kvaliteten på arbetet höjs - särskilt i jämförelse med de företag utanför överenskommelsen,

Markering 2013

som istället för kvalitet konkurrerar med lägre lön och mindre kvalitetskrav. När kvalitetskraven ställs högre kan också de kunder vi servar bättre förstå vad de betalar för, och vi kan undvika det prisfall som i det långa loppet alltid följer i spåren av sjunkande arbetskvalitet. Hissbranschens utveckling i Sverige är negativt belysande vad gäller resultatet av sänkta utbildningskrav, sänkt arbetskvalitet och prisfall på hissarbetet.

I detta ligger också att vi tar ansvar för samhällsutvecklingen och visar en väg för andra fackföreningar - vad som kan uppnås genom facklig kamp för progressiva mål. Har det varit några reaktioner bland andra fackföreningar på det vi fått till?

Små bedrifter som är utanför överenskommelsen kommer säkerligen alltid att finnas där, men det är förstårsligt att vi börjar i dessa bedrifter och genom organisering och överenskommelser får ordnat upp i förhållandena där också.

Diskussionen om kvaliteten i arbetet och vad kunderna betalar för har gått som en röd tråd i förhandlingarna med HLF. Där vi hävdat att Fagbrevet och fortsatt kvalitetssäkring av vårt arbete är det enda som kan garantera att vi slipper den nedgång i arbetskvaliten vi sett i andra länder.

Att denna grundinställning hos HMF höjt aktiviteten och bevisstheten bland ungdomen om betydelsen av att kämpa för Fagbrevet, är det ingen tvekan om. Det var när de unga montörernas bevissthet över Fagbrevets betydelse ökade in på hösten 2013 som kampan på allvar skärptes och alla inblandade förstod att hissmontörerna inte kommer att ge sig. Detta kom skarpt till uttryck då hotet om nedläggning ibland dök upp och ställdes mot försvaret av Fagbrevet. När de yngre montörerna så klart tog ställning för att Fagbrevet var viktigt att försvara också till priset av enskilda företags eventuella nedläggning i Norge, då blev kampan också en fråga om hur vi ser på samhällsutvecklingen.

Den långa kampen vi gick igenom har skapat en ännu starkare sammanhållning än tidigare, men inte bara det, utan också aktualiserat många allmänna fackliga och politiska frågor som berör vårat fack. Kampen för Fagbrevet har på så sätt varit den bästa tänkbara fackliga studiecirklern.

Att vi gjort vad de flesta fackföreningar hittills inte mäktat med, när vi framgångsrikt gått emot EU-systemets försök till sociala dumping på den svenska hissmarknaden, har självklart blivit uppmärksammat bland andra fackföreningar i Norge. Vi har intrynkt att den modell för kompetenssäkring vi fått till är intressant för grupper, såsom murere, tömrare, malere, elektriker, som ju har betydligt större problem än vad vi har. De är alla, lindrigt uttryckt, hårt ansatta av sänkta kvalifikationskrav på grund av den rådande sociala dumningen ute på arbetsplatserna.

Som avslutning Markus, ser du några hot mot det vi hittills uppnått? Vi kan ju inte utesluta att det kan komma synpunkter från Norsk Teknologi och NHO på den extra beskyttelsen av Fagbrevet vi fått till. Men det tar vi, och förhoppningsvis hela branschen, tag i om så skulle bli fallet.

Viktigare är att vi i klubbarna förstår att använda det redskap för kompetenssäkring vi nu fått till. Att många fler än de oppläringssansvariga engagerar sig i allt som rör vår Fagoppläringsplan ser jag som det avgörande. Om detta har jag gott hopp efter de diskussioner och studiecirklar vi haft med de yngre montörerna under senare tid.

OPPHEVER HENLEGGELSEN

HMF klaget inn henleggelsen av Ramunas saken og ba om innsyn i saken. Nå har statsadvokaten opphevet henleggelsen og etterforskningen vil ble gjenopptatt.

Tekst Johnny Leo Johansen 21.08.2014
kilde Budstikka foto faksimile.

Etter at saken ble henlagt hvor 21 år gamle Ramunas Gudas ble alvorlig skadet i forbindelse med riving av heis, ble det satt et kritisk lys på etterforskningen. Statsadvokat Erik Førde har nå opphevet henleggelsen og etterforskningen vil nå bli gjenopptatt.

Firmaet der han var ansatt vil bli vurdert og det vil bli sett på om ansvarsforhold kan ligge høyere opp i systemet. Preben Holter Ellingsen direktør hos hovedentreprenør RVS skriver på sms til Budstikka at de vil samarbeide med politiet dersom de ønsker ytterligere redegjørelse.

Arbeidstilsynet

Regiondirektør Hanne Luthen ved arbeidstilsynet forteller til avisen Budstikka, at hun er glad for at denne saken med tragisk utfall får en ytterligere oppmerksomhet. HMF stilte seg kritisk til rapporten fra arbeidstilsynet. Tilsynet snakket aldri med den forulykkede om ulykken og rapporten ble utarbeidet på bakgrunn av opplysninger de fikk på stedet.

Ramunas

- Jeg er glad for at politiet skal etterforske saken på nytt, forteller Ramunas Gudas til Budstikka. Min tidligere arbeidsgiver har jeg ikke hørt noe fra på lenge.

Jeg er glad for at politiet skal etterforske saken på nytt

STØTT RAMUNAS

Denne støttekontoen er opprettet for å kunne gi midlertidig støtte til Ramunas og hans familie før han får rettferdighet i hans arbeidsulykke og at hans arbeidsgiver har betalt sykehedsregningen og gitt han erstatning for uførheten! Hvis det skulle ende med rettsak vil dette ta tid. Alle pengene går uavkortet til Litauen og hans familie.

Konto er opprettet i regi av Heismontørenes Fagforening, støttekontoen står i navnet til fagforeningens leder Markus Hansen

"Kom for å tjene penger til familien i Litauen. Endte opp ufør, forgjeldet og overlatt til seg selv"
Støttekonto: 1207.15.17630

PELLE-GRUPPEN

Fra Wikipedia, den frie encyklopedi
Alle foto av Johnny Leo Johansen

Gruppen har etter krigen fått lite anerkjennelse for sin innsats, men den 27. september 2013 ble de to gjenlevende medlemmene av gruppen hedret av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen.

Den 22. november 2013 ble gruppen hedret med et minnesmerke. Gruppen og dens to gjenværende medlemmer ble i den anledning hedret i Oslo rådhus med Kronprins Haakon til stede. Minnesmerket er laget av Kirsten Kokkin, datter av Sverre Kokkin, og er plassert på Aker Brygge.

Pelle-gruppen var en norsk sabotasjegruppe som var aktiv på Østlandet fra høsten 1944, og som ble ledet av Ragnar Sollie. Bakgrunnen for gruppens aksjoner var den tyske okkupasjonen av Norge. Ragnar Armand Sollie hadde vært sabotør i den kommunistiske «Osvald-gruppen», ledet av Asbjørn Sunde, men måtte flykte til Sverige våren 1943. I april 1944 vendte han tilbake til Norge i spissen for en gruppe som ønsket å bli med i Osvald-gruppen, men det viste seg at den var i ferd med å bli demobilisert etter ordre fra NKVD, det russiske Folkekommisariatet for Innenrikssaker.

«Fra sin base i ei hytte på Krokskogen utførte Pelle-gruppen en rekke vellykkede aksjoner, høsten 1944. Virksomheten ble finansiert ved å rane Oslo Sporveiers lønningskontor.»

Derfor startet Sollie sommeren 1944 en ny sabotasjeorganisasjon som ble kalt «Pelle-gruppen». Sollie kontaktet kommunistpartiets leder Peder Furubotn, som utnevnte Sollie til sabotasjeleder i Oslo. Gruppen var organisert rundt en ledelse på 3-4 personer som hadde kontakt med et varierende antall undergrupper. «Fra sin base i ei hytte på Krokskogen utførte Pelle-gruppen en rekke vellykkede aksjoner, høsten 1944. Virksomheten ble finansiert ved å rane Oslo Sporveiers lønningskontor. Av 16 aksjoner er den mest kjente sprengningen av seks skip og en kran på Nyland- og Akers mekaniske verksted i Oslo 23. november 1944. Pelle-gruppen ble revet opp på grunn av arrestasjoner ved årsskiftet 1944-45. Elleve medlemmer ble dømt til døden, og syv ble henrettet i februar og mars 1945. Av uklare årsaker ble dødsdommene til Sollie og tre andre medlemmer ikke eksekvert.

Dokumentarfilm

Gruppens aktivitet ble skildret i Morten Conradi og Øystein Rakkenes dokumentarfilm Det siste vitnet, fra 2013. Ved siden av sabotasjeaksjonene skildrer den de gjenlevende medlemmernes kamp for å få anerkjennelse for den innsatsen de gjorde under krigen.

PRISEN FOR LANDOMRADER

Forstod ikke helt rettelsen her:
Setningen er litt rar...

Side 42 Rettelse tekst side 42 Avstanden vokser - hvor de ytterste meningsytring mener Rettes og i uthetet teksten på side 43 merkes med « Slik som debattene raser..»

Palestinere på fem år har allerede rukket å oppleve 3 kriger. Blokaden, despesjonen og undertrykkingen gir grobunn for militant motstandbevegelse, som igjen gir Israels myndigheter støtte til å kunne «beskytte» seg mot dette i evig nedadgående spiral hvor alle er tapere.

Tekst og foto Johnny Leo Johansen

Da jeg reiste til de palestinske områder så jeg murene, kontrollposter og militær tilstedeværelse. Det jeg la spesielt merke til var gravemaskinene som spiste seg inn på det de palestinske områdene.

Noen vil kanskje mene at denne konflikten er for komplisert for å ha noen løsning og legger mange faktorer inn i konflikten. Fra tenkning om gammel historie, religion og storpolitikk til konspirasjonsteoretiske tenkninger, antisemittisme eller at dette er vestens kamp mot muslimer.

Ut fra det jeg så og opplevde handler dette mest om kontroll over landområder. Israels politikk med bosettere, okkupasjon og krigføring har gitt de kontroll over stadig større landområder på bekostning av de som allerede bodde der. En brutal politikk overfor menneskene i området for å bosette en egen befolkning.

Prisen for landområder

Regnskapet fra siste konflikt i Gaza viser kostnaden for en slik politikk er høy i form av menneskeliv og lidelse. FN makter ikke å beskytte befolkningen og det ser ut for at USA nærmest støtter Israel uansett, selv om vi også ser kritiske røster til at det ikke er noen reelle fredsforshandlinger.

Avstand vokser

Slik som debattene raser i Norge hvor de ytterste meningsytringer hvor de som er imot Israels politikk påstår å være antisemittister til at de som støtter palestinene at de da og er støttespillere for Hamas.

Etter folkeretten er det klart at man har rett til å kjempe mot okkupasjon og det er og klart at et land har rett til å forsvere seg, men at forsvar skal stå i forhold til angrepet man blir utsatt for.

Det går fint å kritisere Israels politikk uten å være imot deres befolkning og det er også fint mulig å støtte den palestinske befolkningen uten at man støtter Hamas.

I Israel vokser støtten til Israels politikk og krigføring, samtidig viser tidligere konflikter med angrep på Gaza at og støtten til Hamas styrkes. Forskere på konflikten mener at det bare kan forventes nye kriger i denne evige runddansen.

Støttespiller

Internasjonalt vokser kritikken mot Israels fremferd og angrep på sivile, med store demonstrasjoner flere steder. Her hjemme er det og kommet mye kritikk, samtidig opplever organisasjonen Med Israel for fred(Miff) som støtter Israels fremferd, at medlemsmassen vokser.

Hvor skal dette ende?

Det man ser fra andre konflikter med fastlåste fronter er at internasjonalt press og sanksjoner og boikott fungerer. Samtidig som partene må komme til forhandlinger og hvor de mest ytterliggående må få medvirke. Vi kjenner historien fra Nord Irland med IRA, FARC geriljaen i Colombia, ANC i Sør-Afrika o.likn. Det må også et rettsoppgjør som tar for seg brudd på menneskerettigheten for en rettferdsfølelse.

Det ser ikke ut til at Israel viser noen vilje til å finne en løsning, så langt har myndighetene voksende støtte hos sin befolkning. Det er støttespillere internasjonalt og spesielt fra USA samtidig som Israel stadig har fått kontroll over større landområder opp gjennom denne konfliktfylte historien. Men er det ikke på tide at man ser at prisen er svært høy og at denne brutale politikken bare fører til en vedvarende konflikt i midtøsten og ingen trygghet for verken palestinere eller israelere?

Presset imot denne fremferden må vokse, krigsforbrytelsene må bli dømt og at et virkelig demokrati får vokse frem hvor det er like rettigheter for alle som bor i området. At FN har fredsbewarende styrker for å beskytte og at Jerusalem er kontrollert ut fra de internasjonale interesser som denne historiske byen har er en mulig vei for en bedre fremtid.

Håpet er fred.

Veldig rar setning under

«Slik som debattene raser i Norge hvor de ytterste meningsytringer hvor de som er imot Israels politikk påstår å være antisemittister til at de som støtter palestinene at de da og er støttespillere for Hamas.»

LANDSMØTE I EL & IT FORBUNDET 2015

Foreningens forberedelser til landsmøtet starter for fullt etter at dette nummer av Heismontøren går i trykken. Vi presenterer noen av sakene som skal opp.

Av Bjørn Tore Egeberg

Valg til forbundets ledelse

På forrige landsmøte ble Terje Skog kastet ut av forbundsstyret med knapt flertall. Det har vært fire år uten en heismontør i forbundsstyret. Det blir spennende å se om også flertallet på dette landsmøtet ønsker å holde heismontørene utefor forbundsstyret. Forbundsleder Hans Felix går av på dette landsmøtet, så ledelsen er i spill, for å si det på fint.

Sosial dumping

Sosial dumping bør bli en hovedsak på dette landsmøtet. Forbundet har krevd allmenngjøring av Elektrikertariffen. Hvordan går det med det? Vi ser at innleie fra bemanningsselskaper øker innen elektro, og da følger det gjerne sosial dumping med på kjøpet. Forbundet bør vise at de mener alvor i en uttalelse om sosial dumping. Landsmøtet bør også vedta å jobbe for rett til aksjonere lovlig mot sosial dumping, ved å gå til streik, boikott og blokade. Bør forbundet kreve forbund mot utleie av elektrofagfolk fra bemanningsselskap?

Fagbeskyttelsen

Vi ser fram til en landsmøtediskusjon om hvordan fagbeskyttelsen fungerer her og nå. Trengs det en presisering om at bare fagarbeidere har lov til å rive heiser og andre elektriske anlegg? Hva er det største problemet; er det regelverket eller er det at tilsynet er stort sett fraværende? Kan klubbene bli et effektivt tilsyn?

Forbundets organisasjon

Distrikt Troms har svart følgende på forbundets debattopplegg: «Fagforening må utgå». Vi regner vel ikke med at det vil få noe særlig støtte. Men Foreninga vil bruke anledningen til å presentere oss, vårt arbeid og resultatene vi oppnår, slik at forbundets medlemmer kan se fordelene med å ha en sterk fagforening.

Styringsgruppen for forbundets Organisasjonsprosjekt, som ledes av nestleder Vidar Hennum, har sendt ut en oppsummering av debatten, der det blant legges vekt på betydningen av lokale fagforeninger for elektrikere og energi. Dette vil nok komme til uttrykk i forslag til behandling på landsmøtet.

Pensjon

Det er avtalt at AFP-avtalen skal evalueres innen 2017. Målsettingen for evalueringen bør være å skrote nåværende avtale, slik at den kan stå igjen som et skrekvens eksempel om en pensjonsavtale som gir mest til høytlønte hvitsniper, og tar fra folk som har jobbet det er vanskelig å stå i etter fylte 62 år. Få tilbake AFP som en generell tidligpensjon for fagorganiserte, som gjør at de som går av ved 62 får like høy pensjon som de som står til 67. Det vil ikke være noen overraskelse om deler av LO-ledelsen ønsker å forsvare pensjonsplanen fra 2008, så vi trenger tydelige landsmøtevedtak slik at forbundet samla kan delta i kampen for en ny rettferdig AFP-avtale i 2016 eller 2018.

Vidar Hennum. Foto Knut Viggen

FORBUNDETS STYRINGSGRUPPE OM FAGFORENINGER

- Hovedmodellen, den geografiske fagforening knyttes til dagens distriktsgrenser hvor arbeidsoppgavene i all hovedsak knyttes til bransje, fag og tariffavtale

- Skal det være unntak fra hovedmodellen, må dette begrunnes på en måte som kan ivareta medlemmenes interesser totalt, og være knyttet til en landsomfattende overenskomst som omhandler en gruppe/bransje eller på annen måte ivaretar gruppen/bransjen på en spesiell måte. Begrunnelsen må også ivareta prinsippet om tilslutning til den enkelte distriktsorganisasjon.

DAGENS HEISALARMER ER IKKE ALLTID FORBEREDET PÅ MORGENDAGEN

Stopper heisen forventer den som sitter fast en effektiv, sikker og feilfri alarmoverføring. Om ikke lenge kan du risikere at den ikke vil virke.

I løpet av få år vil all telefoni i både fastnettet og mobilnettet være digitalt. Omleggingen er allerede i gang. Dette vil få konsekvenser for overføringen fra mange av dagens heisalarmer og i 2017, eller allerede «i morgen» vil de ikke virke tilfredsstillende. Enkelte GSM/Mobilbaseerde alarmer kan også svikte.

Telenor anbefaler at gamle alarmlesninger basert på analog telefon eller mobilnettets talebånd erstattes med lesninger basert på mobilt bredbånd med overføring av alarmer som data [ikke lyd].

Safetel er i dag den ledende leverandøren av sikker alarmoverføring i Skandinavia, og vi har ansatte med over 20 års heisfaring.

Vår nye heisalarm er markedets mest komplekte alt-i-ett løsning, fri for protokoll- og fastnettproblemer. Talepanelet kan enkelt monteres åpent eller skjult i stoltablået og tilpasses ulike heistyper. Alle Safetel alarmsendere er godkjent i de markederne vi opererer i, heisalarmen til Safetel er godkjent etter NS-EN 81-28 og 81-70 i Europa.

Safetels GSM-løsning sikrer kvalitet med den høyeste dokumenterte oppetiden. Resultatet er blitt en bedre og tryggere løsning for både heispassasjerene og for deg.

Omlegging kan betyr mange nye muligheter for deg og din bedrift. Mange heiskunder er verken oppdaterte eller informerte om endringene som kommer, og dermed ikke forberedt.

Du kan lese mer på www.safetel.no eller ta kontakt med oss på 911 33 700 for en heisprat.

Safetel as
Postboks 6715 Etterstad, 0609 Oslo
Østensjøveien 18, 0661 Oslo
www.safetel.no

SAFETEL
Wireless Security Communications

UTDRAG FRA ELSIKKERHET

Kide: Elsikkerhet nr 85 (01/2014)

Identifisering av faglig ansvarlig krever fullt fødselsnummer

Den nye versjonen av Elvirksomhetsregisteret krever at faglig ansvarlig identifiseres med fullt fødselsnummer (11 siffer). Dette sjekkes automatisk opp mot Folkeregisteret for å avdekke om nummeret er gyldig. Det er to grunner til at krav om registrering av fullt fødselsnummer er lagt inn i registeret. For det første så har DSB flere ganger mottatt tips om at en registrert bedrift med status Aktiv har en registrert faglig ansvarlig som har vært død i flere år. DSB finner det svært alvorlig at en avdød person fremdeles står oppført i et offentlig register som fremdeles yrkesaktiv. Bruk av fødselsnummer gjør det mulig å vaske listen over faglig ansvarlige opp mot Folkeregisteret for å avdekke slike forhold. For det andre så har det blitt oppdaget dobbel registrering slik at en og same person kan bli registrert flere ganger.

Krav til kompetanse

Direktoratet mottar imidlertid fortsatt søknader om dispensasjon fra ulike bestemmelser i forskriften. Slike dispensasjoner vil imidlertid ikke bli gitt da forskriften ikke har noen hjemmel for dette. Tidligere godkjennings- og samtykkeordninger er opphevet med unntak

av samtykke til reparasjon av elektro-medisinsk utstyr. Direktoratet foretar derfor ingen form for godkjenninger av enkeltindividers kvalifikasjoner eller kompetanse. De grunnleggende kravene under de ulike paragrafene dekker alle typer anlegg eller utstyr. Disse stiller krav til kvalifikasjonsnivå og lengde på praksis. Forskjellige typer anlegg og utstyr vil imidlertid kreve ulik kompetanse.

For å påpeke dette benyttes gjennomgående begrepet «relevant» om utdanning og praksis. Kravene til kompetanse er ikke endret fra tidligere, men foretakene pålegges å vurdere om det personellet som benyttes har nødvendig kompetanse for å utføre de arbeidsoppgavene de settes til. Vi har registrert at enkelte er av den oppfatning at det ikke lengre er krav om å dokumentere kompetanse. Dette er imidlertid feil. Det følger av Internkontrollforskriften, § 5 pkt 2 og 7, at foretaket skal kartlegge og påse at personellet som benyttes har tilstrekkelig kompetanse. Dette er også presistert i veilederingen til fek § 5. Tilsynet forventer at foretaket kan fremlegge dokumentasjon på den enkelte arbeidstakerens kompetanse ved forespørsel, jf. el-tilsynsloven § 5 fjerde ledd.

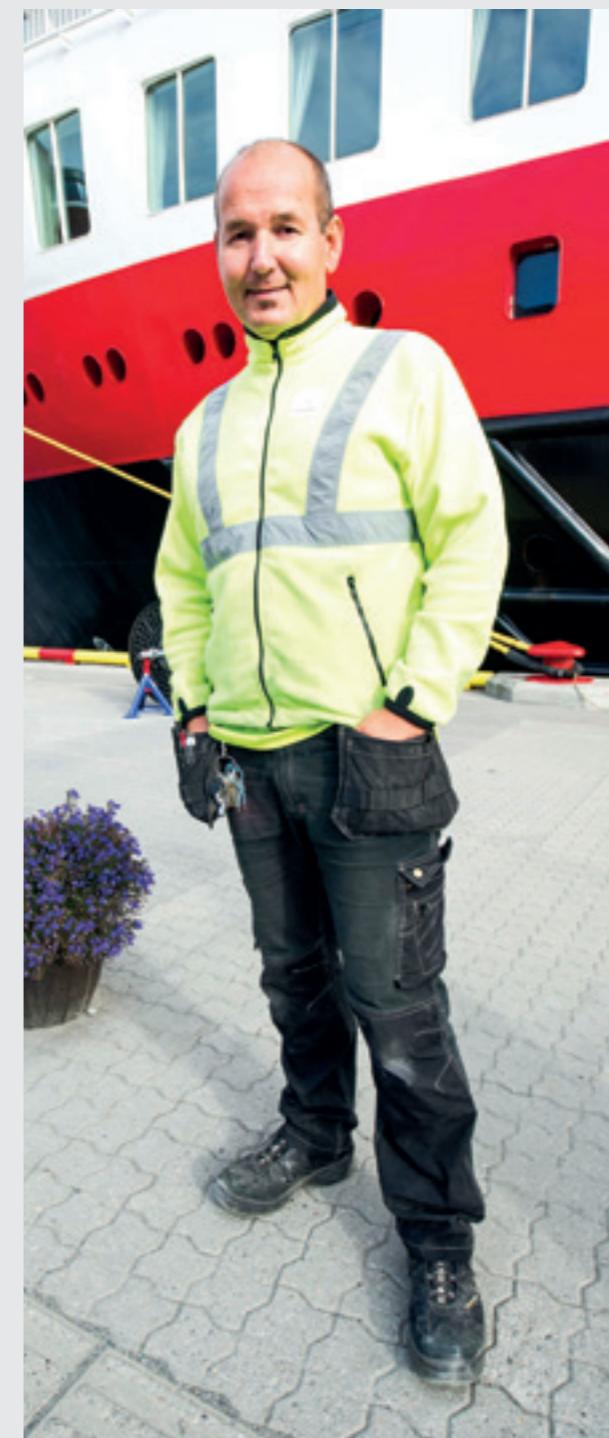
Registreringsplikt

Begrepene «virkeområde» og «faglig virkeområde» er erstattet av henholdsvis «arbeidsoppgaver» og «anleggs- og utstyrstyper». Disse nye begrepene er nå også benyttet i Elvirksomhetsregisteret. Registreringsplikten ble utvidet og omfatter nå følgende arbeidsoppgaver:

- Prosjektering av elektriske anlegg
- Bygging og vedlikehold av andres elektriske anlegg
- Kontroll av andres elektriske anlegg (ny)
- Drift og vedlikehold av bedriftens egne elektriske lavspenningsanlegg (ny)
- Bygging, drift og vedlikehold av foretakets egne elektriske lavspenningsanlegg (ny)
- Bygging, drift og vedlikehold av foretakets egne elektriske lavspenningsanlegg i foretakets underenheter (bedrifter) (ny)
- Reparasjon av elektrisk utstyr
- Utfører oppgaver på vegne av DLE (Sakkynlig selskap)

Registrering av de nye arbeidsoppgavene krever imidlertid endringer i registeret.

Disse endringene er nå gjennomført og etter en periode med feilretting så skal registeret nå være klart for registrering av alle typer arbeidsoppgaver som nå er omfattet av registreringsplikt i henhold til fek § 3.

Navn: Jan Wahlgren

Alder: 45 år

Klubb: Reber

Stilling: Heismontør

Verv: Leder HMF avdeling Nord-Norge

Tekst og foto: Johnny Leo Johansen

Jeg treffer Jan Wahlgren på havna i Tromsø i det hurtigruta legger til kai og folk med fagforeningsfaner gjør seg klare til å markere mot streikebryteri og for retten til tariffavtale for havnearbeiderne.

Jan begynte i Schindler i 2000 og har tidligere vært ansatt hos Access i 2 år, før det jobbet han som elektriker. Jobber nå i Schindlers avdeling i Tromsø, da blir det mye jobb-reising.

Hvordan kom du inn i heisfaget?

Søkte på på heis og kom inn via trappheis ved Access på Hamar.

Hadde kjennskap til faget?

Viste ikke så mye om heis før jeg begynte med trappeheis. Men det ble en ganske myk overgang. Som elektriker reiser man ikke så mye. Har nå i snitt rundt 130 reisedøgn her i Nord. Vi er stort sett alltid to mann på montasje.

Har du noen gang tenkt at du valgte feil yrke?

Jeg trives veldig, det blir en livsstil. Det kan til tider være strevsomt og mye reise.

Hva skal til for at du skal trives på jobb?

Kollegaer og utfordringer gjør at man trives i jobbet.

Når ble du interessert i fagforeningsarbeid?

Jeg er leder i fagforeningen her i nord, fagforeninga får man inn med morsmelka som heismontør.

Hva er det som engasjerer deg mest?

Det er litt utfordring, det ikke er så lett å få til samholdet her, det kunne vært bedre. Er litt vanskelig på grunn av avstander og reise virksomhet.

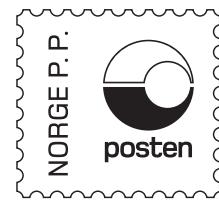
Heismontøren

For nyheter følger du med på Heis.no

Foreninga på twitter @HMFagforening

Ønsker du å bidra med stoff til fagforeningsbladet send mail til redaksjonen@heis.no eller nettsiden Heis.no mail hjemmesiden@heis.no eller ta kontakt med foreningas sekretær Bjørn Tore Egeberg eller redaktør Johnny Leo Johansen.

Er det noe som skjer? Tips oss

Verv i Heismontørenes Fagforening per 31.08.14

Verv i Heismontørenes Fagforening per 31.03.14				
VERV	Periode	Navn	Mobil/tlf	E-post
Styre				
Leder	14 - 16	Markus Hansen	469 13 040	markus.hansen87@gmail.com
Nestleder	14 - 15	Morten Sandaa	930 51 340	pemsand@online.no
Sekretær	14 - 16	David Coron-Andersen	480 06 131	david.andersen@heis.no
Kasserer	14 - 15	Bård Navrud	905 57 919	baard.navrud@heis.no
Studieleder	14 - 16	Per Arne J. Salo	918 53 408	per.arne.salo@heis.no
1. Styremedlem	14 - 16	Kim Roger Simble	415 75 576	klubbleder.kone@heis.no
2. Styremedlem	13 - 15	Thomas Skoglund	922 30 888	thomas.skoglund@otisklubben.no
3. Styremedlem	14 - 15	Jonas Sælid	959 86 222	jaelid@me.com
4. Styremedlem	13 - 15	Nicolai Larsen Lund	489 92 053	nicolai.larsen-lund@euroheis.no
5. Styremedlem	14 - 16	Espen Milli	902 07 501	espen.milli@heis.no
6. Styremedlem	13 - 15	Tor Moen	909 16 330	tor.moen@heis.no
Lærlingrep.	14 - 16	Velges i oktober		
1. Distriktsrep.	14 - 16	Jan Refsnes	918 72 686	janrefsn@online.no
2. Distriktsrep.	14 - 16	Edmund Berget	930 45 646	edmund.berget@gmail.com
3. Distriktsrep.	14 - 16	Jørn Inge Tvedt	480 34 198	jit81bergen@gmail.com
4. Distriktsrep.	14 - 16	Tom Kristian Hetland	959 86 156	tohetlan@bbnett.no
Andre oppgaver				
Akkordkontrollør	13 - 15	Fritjof Johansson	915 88 420	fritjof1809@hotmail.com
HMS-ansvarlig	14 - 16	Morten Sandaa	930 51 340	pemsand@online.no
Lærlingansvarlig	13 - 15	Ingrid Overholt	907 60 807	ingridoverholt@hotmail.com
Redaktør/nettansvar	13 - 15	Johnny Leo Johansen	913 01 403	hjemmesida@heis.no
Redaksjonsmedlem	13 - 15	Olle Andersson	479 02 402	bengt.olof.andersson@gmail.com
Redaksjonsmedlem	13 - 15	Tor Erik Lundberg	951 91 560	torerl@online.no
Kontrollkomité	14 - 16	Dan Terje Rønning	905 77 667	danterje@gmail.com
Kontrollkomité	13 - 15	Fritjof Johansson	915 88 420	fritjof1809@hotmail.com
Sekretær	-	Bjørn Tore Egeberg		bjorn.tore@heis.no
Landsstyrrepresentant (vara)		Terje Skog	908 77 069	terje@elogitoa.no
Avdelinger				
Bergen	13 - 15	Steinar Johansen	480 34 229	stahlklubben@hotmail.com
Drammen	14 - 16	Niklas Ørmen	975 43 439	niklas_orm_1@hotmail.com
Hedmark/Oppland	11 - 13	Tom Kristian Hetland	959 86 156	tohetlan@bbnett.no
Agder	11 - 13	Tor Helge Reber	915 63 130	threber@frisurf.no
Møre og Romsdal	12 - 14	Erlend Andberg	911 51 662	erlenda.a@hotmail.com
Nord-Norge	12 - 14	Jan Wahlgren	951 91 583	jab-wa@online.no
Oslo	14 - 16	Markus Hansen	469 13 040	markus.hansen87@gmail.com
Stavanger	13 - 15	Jan Refsnes	918 72 686	janrefsn@online.no
Trondheim	11 - 13	Vidar Nordtvært	907 452 70	radivvidar@hotmail.com
Vestfold/Telemark	12 - 14	Sondre Tjønneng	913 97 756	sondre.tjonneng@kone.com
Østfold	11 - 13	Frank Sig Hansen	932 05 222	frank.sig.hansen@hotmail.com
Klubber				
Otis	Hovedtill.	Thomas Skoglund	922 30 888	thomas.skoglund@otisklubben.no
Otis	Oslo	Markus Hansen	469 13 040	markus.hansen87@gmail.com
Euroheis	Oslo	Thomas Rudshaug	926 43 965	jo-rudsh@online.no
Kone	Norge	Kim Roger Simble	415 75 576	klubbleder.kone@heis.no
Reber Schindler	Hovedtill.	Jan Refsnes	918 72 686	janrefsn@online.no
Reber Schindler	Oslo	Morten Sandaa	930 51 340	pemsand@online.no
Stahl	Oslo	Espen Milli	902 07 501	espen.milli@heis.no
Stahl	Bergen	Steinar Johansen	480 34 229	stahlklubben@hotmail.com
Thyssen	Hovedtill.	Jonas Sælid	970 62 663	jaelid@me.com
Thyssen	Bergen	Anders Nesse	959 86 259	anders.nesse@hotmail.com
Thyssen Bergen	Bergen	Lars Vidar Tveit	482 85 172	lvtveit@hotmail.com
Ing Stein Knutsen	Bergen	Bjørn Vole-Gundersen	957 98 987	bjorn.ribeheis@gmail.com
Ribe	Oslo	Terje Fjeldstad	966 25 389	
Heis-Tek	Bergen	Hans Ottar Olsen	913 66 095	hans-ottar@heis-tek.no
Heis1 (Heis-Tek)	Tromsø	Patrick Simonsen	982 30 875	patrick@uniheis.no
Uniheis	Oslo			
Avdeling	Adresse		Telefaks	E-post
Oslo	Schweigaardsgt 34 f, 0191 Oslo		22 17 45 53	foreninga@heis.no
Bergen	Kalfarv. 71, 5018 Bergen			bergen@heis.no
Trondheim	Nygaardsvoldheimen, Smistad			trondheim@heis.no
Stavanger	Lagårdsvei 124, 4011 Stavanger			janrefsn@online.no